

การจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM)

กระบวนการคุ้มครองสวัสดิภาพ ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ จังหวัดระนอง

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 10

สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

การจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM)

กระบวนการคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์จังหวัดระนอง

สถานะการค้ามนุษย์
ของจังหวัดระนอง
มี 2 สถานะ คือ

ทางผ่าน

ปลายทาง

การดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

1 ดำเนินการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ตามหลักมาตรฐานสากล 5P

5P

2 การดำเนินงานตามกลไกการส่งต่อระดับชาติ (National Referral Mechanism : NRM)

- รับทราบ/รับแจ้ง (Front Line)
- การคัดกรอง (Screening Process)
- การคัดแยก (Victim Identification)
- การคุ้มครอง (Protection Process)

“บ้านระนอง”

บ้านแห่งความสุขสำหรับผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

บริการ 3 มิตร

- 1 การคุ้มครองเป็นมิตร (Victim - Friendly Approach)
- 2 บุคลากรเป็นมิตร (Friendly Staff)
- 3 สถานที่เป็นมิตร (Friendly Place)

QR Code
รูปเล่ม KM

การคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ 5 กระบวนการ

- 1 นำเข้า สร้างความประทับใจ บริการด้วยรอยยิ้ม
- 2 แกรับ วิธีสหศาสตร์ เพื่อบำบัดฟื้นฟู สภาพร่างกาย และจิตใจ
- 3 คุ้มครองช่วยเหลือ ตามหลักมนุษยชนในการช่วยเหลือตามกฎหมายและสังคม
• MOU ด้านการจ้างงานกับสถานประกอบการ 8 แห่ง
• การเตรียมความพร้อมก่อนขึ้นศาล
- 4 ส่งกลับคืนสู่สังคม สร้างความรู้ ภูมิคุ้มกัน และทัศนคติไม่กลับมาเป็น ผู้เสียหายซ้ำ
- 5 ติดตามผล ประสาน สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ บ้านพักเด็กและครอบครัวและจัดประชุมระหว่างประเทศ (CMM)

กลยุทธ์การบริหาร

1

การปรับปรุงทัศนคติภายในสถานคุ้มครองให้เหมือนรีสอร์ท จัดบริการผู้เสียหายอย่างอบอุ่น และรู้สึกปลอดภัยเหมือนอยู่บ้าน สร้างสัมพันธภาพกับผู้เสียหายเหมือนสมาชิก ในครอบครัว และสร้างความประทับใจให้กับผู้เสียหายก่อนส่งกลับภูมิลำเนา

2

การใช้หลักการ “วิธีสหศาสตร์” ในการบำบัดร่างกายและจิตใจ โดยการผสมผสานองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ เข้ามาใช้ในการบำบัด ฟื้นฟู สภาพร่างกาย และจิตใจ ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

3

การเป็นผู้นำองค์กรนักพัฒนา โดยการใช้ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญในการทำงานด้านการค้ามนุษย์มาใช้ในการพัฒนาองค์กรและ สร้างนวัตกรรมด้านการบริการให้เป็นองค์ต้นแบบด้านการคุ้มครองช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

4

ยึดหลักการ “การทำให้ผู้รับบริการมีความสุข บุคลากรในหน่วยงานต้องมีความสุขก่อน” โดยการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้นำและบุคลากร ทุกกระดาน การสัมผัสโอบกอด การมีกิจกรรมร่วมกัน และการดูแลเอาใจใส่เปรียบเสมือนบุคคลในครอบครัวเดียวกัน

5

การสร้างเครือข่ายด้านการค้ามนุษย์ ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อร่วมบูรณาการทำงาน ส่งเสริม และสนับสนุน การคุ้มครองช่วยเหลือผู้เสียหาย

การจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM)

กระบวนการคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์จังหวัดระนอง

ปัจจัยความสำเร็จ

- 1 ผู้ว่าราชการจังหวัดระนองและผู้บริหารกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ให้ความสำคัญกับกระบวนการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ และสนับสนุนการทำงานด้านการค้ามนุษย์อย่างจริงจัง
- 2 ผู้นำหน่วยงานด้านการค้ามนุษย์มีองค์ความรู้ด้านการค้ามนุษย์ที่ชัดเจน ส่งผลให้การทำงานและขับเคลื่อนกิจกรรมเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด
- 3 บุคลากรของหน่วยงานด้านการค้ามนุษย์มีความรู้และความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานอย่างชัดเจน มีการพูดคุยสร้างความเข้าใจ ชักชวนแนวทางการปฏิบัติ และมีการทำงานแบบบูรณาการทุกภาคส่วน
- 4 มีหน่วยงานเฉพาะด้านการค้ามนุษย์ในพื้นที่ ได้แก่ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ และองค์การระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน (IOM)
- 5 ทีมสหวิชาชีพมีความเข้มแข็ง มีองค์ความรู้ และความเชี่ยวชาญด้านการค้ามนุษย์ สามารถคัดกรอง คัดแยกและวางแผนการช่วยเหลือคุ้มครองผู้เสียหายได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 6 ภาคราชการ เอกชน และประชาชน ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในพื้นที่
- 7 บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับประเทศเมียนมาร์ และกำหนดแนวปฏิบัติทำงานร่วมกันระหว่างคณะทำงานศูนย์ประสานงานชายแดนเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์ ระนอง-เกาะสอง ในการช่วยเหลือส่งกลับ และคืนสู่สังคมของผู้เสียหายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- 8 มีกิจกรรมโครงการเชิงป้องกันด้านการค้ามนุษย์อย่างต่อเนื่อง เช่น การอบรมให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชน เครือข่าย หน่วยงาน และประชาชนในพื้นที่ การประชาสัมพันธ์เชิงรุก เป็นต้น
- 9 มีลำจวนอาสาเพียงพอสอดส่องการดำเนินงานร่วมกับทีมสหวิชาชีพและหน่วยงานด้านการค้ามนุษย์ในพื้นที่
- 10 มีสถานคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ต้นแบบในพื้นที่ คือ “บ้านระนอง” หรือสถานคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ จังหวัดระนอง จัดบริการคุ้มครองช่วยเหลือผู้เสียหายให้มีความอบอุ่นและรู้สึกปลอดภัยเหมือนอยู่บ้านและสร้างความประทับใจให้กับผู้เสียหายก่อนส่งกลับภูมิลำเนา

ปัญหาและอุปสรรค

- 1 ความรู้ความเข้าใจของทีมปฏิบัติการศูนย์บูรณาการคัดแยกในการดูแลผู้เสียหายหรือผู้ที่เชื่อว่าเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ที่รับเข้ามาอยู่ในศูนย์บูรณาการคัดแยก ยังไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน เช่น การเยียวยาด้านร่างกาย จิตใจ และการทำกิจกรรมในช่วง Reflection Period เป็นต้น
- 2 การสรรหาผู้รับเหมาทำอาหารให้กับผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ในสถานคุ้มครองค่อนข้างยาก เนื่องจากงบประมาณค่าอาหารค่อนข้างน้อยเพียงวันละ 57 บาท/วัน/คน
- 3 ผู้เสียหายไม่ตระหนักว่าตัวเองเป็นผู้เสียหาย ทำให้การดูแลภายในสถานคุ้มครองมีความอยากลำบาก
- 4 ผู้เสียหายมีพฤติกรรมก้าวร้าว ต่อต้าน และไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม
- 5 กรณีต่างตัวหลบหนีเข้าเมืองหรือทำผิดกฎหมายการเข้าเมือง และไม่สามารถส่งกลับประเทศต้นทางได้มีจำนวนมาก อยู่ในสถานที่กักตัวของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (ตม.) สถานที่จำกัด ทำให้ต้องอยู่อย่างแออัดและเกิดภาวะความเครียดอีกทั้งรัฐบาลต้องเสียงบประมาณในการดูแลจำนวนมาก
- 6 การเรียกร้องค่าสินไหมไม่ได้กำหนดค่าสินไหมทดแทนกรณีค่าเสียหายที่ไม่เป็นตัวเงิน เช่น ความเสียหายจากการเสียชื่อเสียง บาดแผลทางจิตใจ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

- 1 ควรมีการนิยามหรือกำหนดเกณฑ์การเรียกร้อง ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหายจากการทำความผิดฐานค้ามนุษย์ที่ชัดเจน โดยเฉพาะค่าเสียหายที่ไม่เป็นตัวเงิน
- 2 ควรมีการจัดทำคู่มือและองค์ความรู้เฉพาะทางที่จำเป็นให้กับผู้ปฏิบัติงานศูนย์บูรณาการคัดแยกนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน เช่น กิจกรรม Reflection Period การเยียวยาร่างกาย และจิตใจ
- 3 ควรมีการอบรมผู้ปฏิบัติงานให้มีความรู้และเป็นผู้ปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง เช่น พนักงานตรวจแรงงานให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ และพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์เป็นพนักงานตรวจแรงงาน เป็นต้น
- 4 ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้แต่ละสถานคุ้มครองมีอัตลักษณ์เป็นของตนเอง โดยสร้างจุดเด่นของแต่ละพื้นที่เพื่อเป็นต้นแบบให้หน่วยงานหรือองค์กรอื่นนำไปประยุกต์ใช้

ดำนนำ

การจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) เป็นการรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในองค์กร ซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสารมาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้องค์กรมีความสามารถแข่งขันสูงสุด โดยเป้าหมายที่สำคัญของการจัดการความรู้มุ่งพัฒนาใน 3 ประเด็น ได้แก่ พัฒนางาน พัฒนาคน และพัฒนาองค์กร ผ่านการดำเนินการอย่างน้อย 6 ประการต่อความรู้ ได้แก่ การกำหนดความรู้หลักที่จำเป็นหรือสำคัญต่องาน หรือกิจกรรมของกลุ่มหรือองค์กร การแสวงหาความรู้ที่ต้องการ การปรับปรุง ดัดแปลง หรือสร้างความรู้ บางส่วนให้เหมาะต่อการใช้งานของตนการประยุกต์ใช้ความรู้ในกิจการงานของตน การนำประสบการณ์จากการทำงาน และการประยุกต์ใช้ความรู้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสกัด “ขุมความรู้” ออกมาบันทึกไว้ และการจัดบันทึก “ขุมความรู้” และ “แก่นความรู้” สำหรับไว้ใช้งาน และปรับปรุงเป็นชุดความรู้ที่ครบถ้วน ลุ่มลึก และเชื่อมโยงมากขึ้นเหมาะต่อการใช้งานมากยิ่งขึ้น

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 10 เป็นองค์กรหลักในการส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ ด้านการพัฒนาสังคมแก่ภาคีเครือข่ายในระดับพื้นที่ ศึกษา วิเคราะห์ สถานการณ์เพื่อคาดการณ์แนวโน้ม สถานการณ์ทางสังคมและผลกระทบ การถ่ายทอดความรู้ด้านการพัฒนาสังคมในระดับพื้นที่ รวมถึงเป็นศูนย์เรียนรู้ ศูนย์บริการวิชาการในระดับพื้นที่กลุ่มจังหวัด โดยมีจังหวัดพื้นที่รับผิดชอบ 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ชุมพร ระนอง พังงา กระบี่ ภูเก็ต และจังหวัดนครศรีธรรมราช และในปี 2566 ได้ดำเนินกิจกรรมการจัดการความรู้ (Knowledge Management) เรื่อง กระบวนการคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์จังหวัด ระนอง โดยการถอดองค์ความรู้จากบุคลากรที่มีความความเชี่ยวชาญ และมีองค์ความรู้ด้านการค้ามนุษย์ สอดคล้องกับนโยบาย ผู้บริหารกระทรวง พม. ที่ให้ความสำคัญกับองค์ความรู้ที่อยู่ในตัวผู้ปฏิบัติงาน และนำมา ถ่ายทอดให้กับคนรุ่นหลัง เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติที่ดี มุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ของการทำงานด้านการค้ามนุษย์ เป็นคู่มือการทำงานที่นำไปสู่การขยายผลและปรับใช้ให้เหมาะสมตามสถานการณ์ และบริบทการทำงาน ด้านกระบวนการคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ที่เป็นรูปธรรมและบูรณาการทุกภาคส่วน สามารถนำไปเป็นต้นแบบให้พื้นที่อื่นนำไปปรับใช้ต่อไป

คณะผู้จัดทำ

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 10

กรกฎาคม 2566

สารบัญ

คำนำ

สารบัญ

ส่วนที่ 1 บทนำ

1

- การค้ามนุษย์ (Human Trafficking) คืออะไร 1
- สถานการณ์การค้ามนุษย์ในประเทศไทย 2
- ข้อเสนอแนะที่สำคัญต่อการดำเนินงานของประเทศไทย 3
- สถานการณ์การค้ามนุษย์ในพื้นที่รับผิดชอบ 7 จังหวัดภาคใต้ตอนบน 4

ส่วนที่ 2 การดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

6

- นโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ 6
- กลไกการดำเนินงานในประเทศไทย 6
- การดำเนินงานตามกลไกการส่งต่อระดับชาติ (National Referral Mechanism : NRM) 7
- กลไกการส่งต่อระดับชาติเพื่อช่วยเหลือคุ้มครองผู้เสียหาย (National Referral Mechanism : NRM) 9

ส่วนที่ 3 กระบวนการคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ จังหวัดระนอง

10

- การดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ จังหวัดระนอง 12
- กระบวนการช่วยเหลือคุ้มครองผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ 17
- กระบวนการช่วยเหลือคุ้มครองผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ จังหวัดระนอง 19

ส่วนที่ 4 บทสรุป

38

- ปัจจัยความสำเร็จ 39
- ปัญหาและอุปสรรค 40
- ข้อเสนอแนะ 40

ภาคผนวก

41

ส่วนที่ 1

บทนำ

“การค้ามนุษย์” ภัยเงียบที่อยู่ใกล้ตัวมากกว่าที่คิด ในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีการติดต่อสื่อสาร การเดินทาง หรือการไปมาหาสู่มีความสะดวก รวดเร็ว และไปได้ไกลมากขึ้น การติดต่อสื่อสารแบบไร้พรมแดน บางครั้งจึงเป็นโอกาสของผู้ที่ไม่หวังดี และใช้โอกาสอันดีนี้ในการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ จากการ หลอกลวงผู้คนจนเกิดปัญหาเป็นวงกว้าง หลายคนอาจมีภาพจำว่าการค้ามนุษย์จะเกิดเฉพาะในพื้นที่ห่างไกล และทุรกันดาร แต่ความจริงแล้วการค้ามนุษย์อยู่ใกล้ตัวมากกว่าที่คิด เพราะเกือบทุกประเทศล้วนเป็นส่วนหนึ่งในเส้นทางการค้ามนุษย์ โดยอาจเป็นประเทศต้นทาง ประเทศทางผ่าน หรือประเทศปลายทาง มูลนิธิวอล์คฟรี ฟาวเดชัน (Walk Free Foundation) องค์กรด้านสิทธิมนุษยชนสากล นิยาม **การค้ามนุษย์** คือ "ทาสสมัยใหม่" แรงงานบังคับ แรงงานขัดหนี้ การสมรสโดยบังคับหรือเพื่อรับใช้ หรือการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเชิงพาณิชย์ ซึ่งในแต่ละปีมีผู้คนจำนวนไม่น้อยที่ต้องเผชิญกับความโหดร้ายจากช่องว่างความยากจน สงคราม ความไม่มั่นคงทางการเมือง และภัยธรรมชาติ หรือครอบครัวแตกสลายนำมาซึ่งการตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์

การค้ามนุษย์ (Human Trafficking) คืออะไร

เป็นหนึ่งในรูปแบบของการค้าทาสยุคใหม่ โดยมีการใช้กำลังบีบบังคับ ใช้เล่ห์เพทุบายหลอกลวง หรือนำวิธีการต่างๆ มาใช้เพื่อทำให้ผู้เสียหายตกอยู่ภายใต้การควบคุม เพื่อที่จะแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ในรูปแบบต่างๆ จากร่างกายหรือแรงงานของผู้เสียหายนั้น เช่น การนำเข้าสู่ธุรกิจทางเพศ (ขายตัว แสดงหนังโป๊) บังคับให้ทำงาน บังคับให้ทำผิดกฎหมายหรือเป็นขอทาน โดยที่ผู้เสียหายเหล่านั้นไม่อาจปฏิเสธหรือหลบหนีได้ **องค์ประกอบหลักของการค้ามนุษย์ มี 3 ข้อ ได้แก่**

1. **การกระทำ** ได้แก่ การเป็นธุระจัดหา ซื้อ ขาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หน่วงเหนี่ยวกักขัง จัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้
2. **วิธีการ** ได้แก่ ข่มขู่ ใช้กำลังบังคับ ลักพาตัว ฉ้อฉล หลอกลวง ใช้อำนาจโดยมิชอบ ใช้อำนาจครอบงำ บุคคลด้วยเหตุที่อยู่ในภาวะอ่อนด้อยทางร่างกาย จิตใจ การศึกษา หรือทางอื่นใดโดยมิชอบ ขู่เชื่อกว่าจะใช้ กระบวนการทางกฎหมายโดยมิชอบ หรือโดยให้เงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล บุคคลนั้นเพื่อให้ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลให้ความยินยอมแก่ผู้กระทำความผิดในการแสวงหาประโยชน์จาก บุคคลที่ตนดูแล
3. **วัตถุประสงค์ (เจตนาพิเศษ)** คือ การแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากผู้เสียหายในรูปแบบต่างๆ

การแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ 8 รูปแบบ ได้แก่ การค้าประเวณี การผลิตหรือเผยแพร่สื่อลามก ประโยชน์ทางเพศรูปแบบอื่น การเอาคนลงเป็นทาส การนำคนมาขอตาน การตัดอวัยวะเพื่อการค้า การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ ตามมาตรา 6/1 การอื่นใดที่คล้ายคลึงกันอันเป็นการขูดรีด

การกระทำกับเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี มีองค์ประกอบ 2 ข้อ ได้แก่ การกระทำและมีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

สถานการณ์ค้ามนุษย์ในประเทศไทย

สถานการณ์การค้ามนุษย์ในปี พ.ศ. 2565 มีสถิติคดี จำนวน 257 คดี โดยเป็นผู้เสียหายจำนวน 291 ราย และเป็นผู้ต้องหาจำนวน 588 ราย โดยส่วนใหญ่เป็นคดีแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี 156 คดี ผลิตหรือเผยแพร่วัตถุหรือสื่อลามก 35 คดี และการบังคับใช้แรงงานหรือบริการ (ไม่เกี่ยวกับประมง) 33 คดี ผลรายงานสถานการณ์การค้ามนุษย์ (TIP Report) ของกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกา (ณ วันที่ 16 มิถุนายน 2566) ประเทศไทยถูกจัดให้อยู่ในกลุ่ม Tier 2 เนื่องจากสะท้อนให้เห็นความพยายามในการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงการรายงานปีที่ผ่านมา ประกอบด้วย

1. จำนวนการสืบสวน การดำเนินคดี และการตัดสินลงโทษคดีค้ามนุษย์เพิ่มขึ้น
2. การดำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิดที่เป็นเจ้าหน้าที่รัฐจำนวน 35 ราย และตัดสินจำคุกเจ้าหน้าที่รัฐจำนวน 4 ราย ในปี 2565

การเริ่มการขับเคลื่อนกลไกการส่งต่อระดับชาติ (National Referral Mechanism : NRM) การฝึกอบรมและพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง แม้ว่าดำเนินการไม่สอดคล้องตามมาตรฐานขั้นต่ำตามกฎหมาย TVPA (Trafficking Victims Protection Act) เช่น

1. ขาดความสม่ำเสมอและประสิทธิภาพในการสัมภาษณ์แรงงานระหว่างการตรวจแรงงาน ส่งผลให้ผู้เสียหายหลายรายไม่ได้รับการระบุตัวตนและไม่ได้รับการดูแล โดยเฉพาะกลุ่มผู้เสียหายจากการถูกบังคับใช้แรงงาน
2. เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องยังมีความพยายามไม่เพียงพอในการคุ้มครองผู้เสียหายจากการถูกบังคับใช้แรงงาน โดยเฉพาะกรณีการหลอกลวงทางไซเบอร์ (Cyber scam) ในประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งรวมถึงการไม่ระบุตัวตนผู้เสียหายและการจับกุมดำเนินคดีผู้เสียหายทั้งที่ถูกบังคับให้กระทำความผิดในกรณีดังกล่าว (Forced criminality)
3. การกระทำให้ผู้เสียหายชาวต่างชาติต้องพำนักในสถานกักตัวระหว่างการดำเนินการทางกฎหมาย อันเป็นอุปสรรคต่อการรายงานการถูกแสวงหาประโยชน์และการเป็นพยานของผู้เสียหาย
4. การให้บริการของรัฐแก่ผู้เสียหายยังไม่เพียงพอ
5. การทุจริตคอร์รัปชันและการมีส่วนเกี่ยวข้องของเจ้าหน้าที่รัฐ อันเป็นอุปสรรคต่อความพยายามในการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ในภาพรวม

ข้อเสนอแนะที่สำคัญต่อการดำเนินงานของประเทศไทย

1. ดำเนินการเชิงรุกในการสืบสวนและดำเนินคดีต่อเจ้าหน้าที่รัฐที่ถูกกล่าวหาว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับ การค้ามนุษย์ และพิจารณาบทลงโทษต่อผู้กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ที่เหมาะสมและเพียงพอ ซึ่งรวมถึงโทษจำคุกระยะยาว
2. เพิ่มความพยายามในการระบุตัวตนและการคุ้มครองผู้เสียหายที่เดินทางเข้าประเทศไทยหลังถูก แสวงประโยชน์โดยการถูกบังคับใช้แรงงานในกรณีการหลอกลวงทางไซเบอร์ (Cyber scam) และยุติ การนำผู้เสียหายไปไว้ในสถานกักกัน (Immigration Detention Centers) รวมทั้งดูแลให้ผู้เสียหาย ถูกลงโทษอย่างไม่เหมาะสม จากการกระทำผิดกฎหมายอันเป็นผลโดยตรงจากการถูกค้ามนุษย์
3. บังคับใช้กลไกการส่งต่อระดับชาติ (National Referral Mechanism : NAM) และระยะเวลาฟื้นฟู ไตร่ตรอง (Reflection Period) อย่างเต็มที่และดำเนินการเปิดศูนย์บูรณาการการคัดแยก (Victim Identification Centers)
4. กำหนดให้มีการใช้แนวทางการยึดผู้เสียหายเป็นศูนย์กลาง (Victim - Centered) และการคำนึงถึง บาดแผลทางจิตใจ (Trauma Informed) ซึ่งรวมถึงกระบวนการสัมภาษณ์ของทีมสหวิชาชีพและ การตรวจแรงงาน
5. เพิ่มจำนวนและการใช้ล่ามเพื่อช่วยเหลือผู้เสียหายในสถานคุ้มครองและในกระบวนการพิจารณาคดีของศาล
6. เพิ่มการตรวจลงตราเพื่อให้ผู้เสียหายสามารถพำนักและทำงานในประเทศไทยต่อไป หลังสิ้นสุด กระบวนการพิจารณาคดีของศาล
7. ผูกอบรมเจ้าหน้าที่ให้สามารถนำแนวปฏิบัติตามมาตรา 6/1 ของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การค้ามนุษย์ พ.ศ.2551 ที่แก้ไขเพิ่มเติม ไปใช้ในการระบุตัวตน และคัดแยกผู้เสียหายจากการถูกบังคับ ใช้แรงงานอย่างมีประสิทธิภาพ
8. ดำเนินการให้กลุ่มผู้เสียหาย โดยเฉพาะกลุ่มผู้ใหญ่ สามารถเดินทางเข้า – ออก สถานคุ้มครองโดยอิสระ และสามารถเข้าถึงเครื่องมือสื่อสารมากขึ้น รวมทั้งประมาณผลการพำนักในสถานคุ้มครองเป็นระยะ เพื่อมิให้ผู้เสียหายพำนักในสถานคุ้มครองเกินความจำเป็น
9. กำหนดให้สถานคุ้มครองของรัฐและองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ (NGOs) ดูแลผู้เสียหายโดยคำนึงถึงบาดแผลทาง จิตใจ และให้การดูแลผู้เสียหายรายบุคคล (Individualized Care) อย่างเพียงพอ อาทิ การให้การ ช่วยเหลือทางกฎหมายและการเยียวยาสภาพจิตใจ รวมทั้งดำเนินนโยบายที่สอดคล้องในสถานคุ้มครองทุกแห่ง
10. กำหนดให้สืบสวนการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ในกรณีละเมิดสิทธิแรงงานและข้อร้องเรียนของ แรงงานทางด้าวที่มีข้อบ่งชี้ว่าเข้าข่ายการถูกบังคับใช้แรงงาน รวมถึงการบังคับใช้แนวทางการส่งต่อกรณี ที่อาจเข้าข่ายการค้ามนุษย์ด้านแรงงานจากพนักงานตรวจแรงงานไปยังทีมสหวิชาชีพและหน่วยงานบังคับ ใช้แรงงาน

11. เสริมสร้างความตระหนักให้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้เข้าใจของการค้ามนุษย์ อาทิ การบังคับทำงานใช้หนี้ การทำงานเกิดเวลามากเกินจำเป็น การยึดเอกสารของลูกจ้าง และการทำงานโดยไม่ได้รับผลตอบแทน
12. คัดกรองหากมีแรงงานชาวเกาหลีเหนือที่อาจมีข้อบ่งชี้การค้ามนุษย์ และดำเนินการส่งต่อให้ได้รับบริการที่เหมาะสมในรูปแบบที่สอดคล้องกับการดำเนินการตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ที่ 2397 (UN Security Council Resolution 2397)

สำหรับปี พ.ศ. 2566 มีสถิติคดี จำนวน 183 คดี โดยเป็นผู้เสียหายจำนวน 253 ราย เป็นผู้ต้องหาจำนวน 278 ราย โดยเป็นคดีแสวงหาประโยชน์ จากการค้าประเวณี 109 คดี ผลิตหรือเผยแพร่วัตถุ หรือสื่อลามก 28 คดี และการแสวงหาประโยชน์ทางเพศ ในรูปแบบอื่น 10 คดี (ณ วันที่ 30 สิงหาคม 2566)

สถานการณ์การค้ามนุษย์ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ 7 จังหวัดภาคใต้ตอนบน

สถานการณ์การค้ามนุษย์ในพื้นที่รับผิดชอบ 7 จังหวัดภาคใต้ตอนบน ประกอบด้วย จังหวัดชุมพร ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ นครศรีธรรมราช และจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่าสถิติจำนวนคดีการค้ามนุษย์ มีจำนวนเพิ่มขึ้น อย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2563 - 2566 เป็นการค้ามนุษย์ในรูปแบบการแสวงหาประโยชน์ ในรูปแบบการค้าประเวณี การผลิตหรือเผยแพร่วัตถุหรือสื่อลามก การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ และอื่นใด อันคล้ายคลึงกันอันเป็นการขูดรีดบุคคล

สำหรับในปี 2566 มีสถิติการดำเนินคดีการค้ามนุษย์เกิดขึ้นในพื้นที่ 4 จังหวัด รวมจำนวน 17 คดี โดยเป็นพื้นที่จังหวัดภูเก็ตมากที่สุด จำนวน 9 คดี เป็นรูปแบบการแสวงหาประโยชน์ในการค้าประเวณี จำนวน 7 คดี การผลิตหรือเผยแพร่วัตถุหรือสื่อลามก จำนวน 1 คดี และการแสวงหาประโยชน์ทางเพศรูปแบบอื่น จำนวน 1 คดี รองลงมาเป็นจังหวัดระนอง จำนวน 3 คดี และจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 3 คดี เป็นรูปแบบการแสวงหาประโยชน์ในการค้าประเวณี สำหรับจังหวัดชุมพร จำนวน 2 คดี เป็นรูปแบบการแสวงหาประโยชน์ การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ จำนวน 1 คดีและการแสวงหาประโยชน์ในการค้าประเวณี จำนวน 1 คดี จะเห็นได้ว่าการค้ามนุษย์ยังคงมีแนวโน้มมากขึ้นและมักเกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงจังหวัดระนอง ซึ่งเป็นพื้นที่จังหวัดชายแดนระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ดังตารางภาพ

ข้อมูลด้านการดำเนินคดีผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ 7 จังหวัดภาคใต้ตอนบน

ปี พ.ศ.	จังหวัด	จำนวนคดี			รูปแบบการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ	หมายเหตุ
		คดี	ผู้ต้องหา (ราย)	ผู้เสียหาย (ราย)		
2563	ภูเก็ต	2	3	2	- การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ (ไม่เกี่ยวกับประมง) (2 คดี)	ข้อมูล ณ วันที่ 14 ก.ย. 2566 จากฐานข้อมูล กองต่อต้านการ ค้ามนุษย์
3 คดี	ระนอง	1	2	2	- แสวงหาประโยชน์ จากการค้าประเวณี	
2564	ชุมพร	5	15	27	- อินโดอันคล้ายคลึงกัน อันเป็นการขูดรีดบุคคล (4 คดี) - แสวงหาประโยชน์ จากการค้าประเวณี (1 คดี)	
8 คดี	สุราษฎร์ธานี	3	18	8	- อินโดอันคล้ายคลึงกัน อันเป็นการขูดรีดบุคคล (1 คดี) - แสวงหาประโยชน์ จากการค้าประเวณี (1 คดี) - อินโดอันคล้ายคลึงกัน อันเป็นการขูดรีดบุคคล (1 คดี) และการบังคับใช้แรงงานหรือบริการตามมาตรา 6/1	
2565	กระบี่	1	2	2	- ผลิตหรือเผยแพร่วัตถุ หรือสื่อลามก	
7 คดี	สุราษฎร์ธานี	3	27	9	- แสวงหาประโยชน์ จากการค้าประเวณี (3 คดี)	
	ระนอง	1	6	1	- แสวงหาประโยชน์ จากการค้าประเวณี	
	ภูเก็ต	2	3	9	- แสวงหาประโยชน์ จากการค้าประเวณี (1 คดี) - ผลิตหรือเผยแพร่วัตถุ หรือสื่อลามก (1 คดี)	
2566	ภูเก็ต	9	20	14	- แสวงหาประโยชน์ จากการค้าประเวณี (7 คดี) - ผลิตหรือเผยแพร่วัตถุ หรือสื่อลามก (1 คดี) - การแสวงหาประโยชน์ทางเพศ ในรูปแบบอื่น (1 คดี)	
17 คดี	ระนอง	3	6	3	- แสวงหาประโยชน์ จากการค้าประเวณี (3 คดี)	
	สุราษฎร์ธานี	3	5	3	- แสวงหาประโยชน์ จากการค้าประเวณี (3 คดี)	
	ชุมพร	2	5	2	- การบังคับใช้แรงงานหรือบริการตามมาตรา 6/1 (1 คดี) - แสวงหาประโยชน์ จากการค้าประเวณี (1 คดี)	

ส่วนที่ 2

การดำเนินงานด้านการป้องกันและ ปราบปรามการค้ามนุษย์

นโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

ประเทศไทยอยู่ในสถานะประเทศต้นทาง ประเทศทางผ่าน และประเทศปลายทางของการค้ามนุษย์ ซึ่งมีแนวโน้มว่าปัญหาการค้ามนุษย์จะยังคงอยู่ มีการพัฒนารูปแบบไปจากเดิม และมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เช่น การค้าประเวณีโดยใช้ช่องทางออนไลน์ การแสวงประโยชน์ทางเพศออนไลน์โดยการหลอกผู้เสียหายทั้งเด็กหญิง เด็กชาย และผู้หญิงมาผลิตสื่อลามกอนาจาร (Child Sexual Abuse Material) การหลอกลวงโฆษณา จัดหางานผ่านช่องทางสื่อสังคมโซเชียลเพื่อชักชวนผู้เสียหายโดยเฉพาะผู้เสียหายคนไทยให้ไปทำงานต่างประเทศ เป็นต้น รัฐบาลจึงได้กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ตลอดจนมุ่งมั่นตั้งเป้าหมายยกระดับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ให้อยู่ในระดับ tiers 1 ภายในปี พ.ศ.2566 โดยเน้นให้ความสำคัญ 5 ด้าน คือด้านพัฒนากลไกเชิงนโยบายและการขับเคลื่อน ด้านดำเนินคดี ด้านคุ้มครองช่วยเหลือ ด้านป้องกัน และด้านพัฒนาความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย

กลไกการดำเนินงานในประเทศไทย

กลไกการดำเนินงานเพื่อป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ประกอบด้วย คณะกรรมการระดับชาติ 2 คณะ ได้แก่ (1) คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ปคม.) ซึ่งนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และ (2) คณะกรรมการประสานและกำกับการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ปกค.) ซึ่งรองนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และคณะอนุกรรมการต่าง ๆ เพื่อผลักดันนโยบายระดับชาตินอกจากนี้ ยังมีการกำหนดให้จัดตั้งกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ โดยมีการใช้เงินทุนในสองส่วน ได้แก่ การช่วยเหลือผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ และการดำเนินโครงการเพื่อป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ซึ่งหน่วยงานทั้งภาครัฐและองค์กรเอกชนสามารถเสนอโครงการเพื่อขอใช้งบประมาณกองทุนฯ โดยเลขาธิการของกลไกระดับชาติ รวมทั้งการบริหารกองทุนฯ อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.)

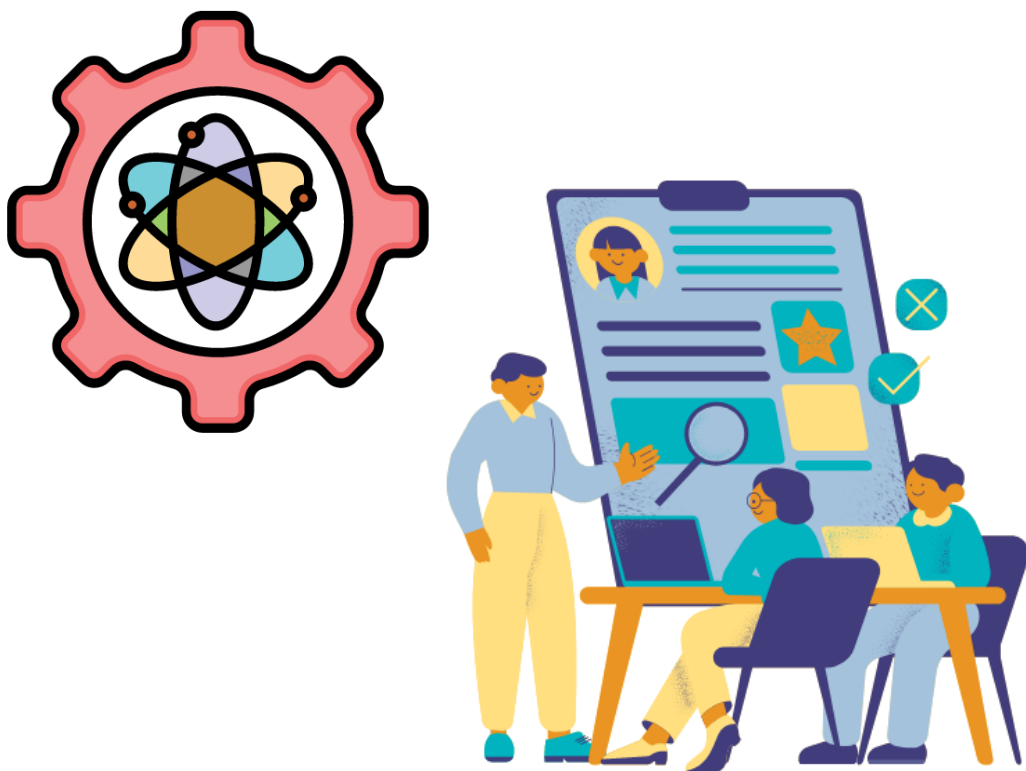
ในระดับจังหวัดมีการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการด้านการค้ามนุษย์ระดับจังหวัด ประกอบด้วยกรรมการจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง โดยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน และในระดับหน่วยงาน หลายหน่วยงานได้จัดตั้งหน่วยงานย่อยที่มีภารกิจเฉพาะ โดยเฉพาะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปราบปราม เช่น กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ ภายใต้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ศูนย์ต่อต้านการค้ามนุษย์ระหว่างประเทศ ภายใต้สำนักงานอัยการสูงสุด เป็นต้น

การดำเนินงานตามกลไกการส่งต่อระดับชาติ (National Referral Mechanism : NRM)

การดำเนินงานในการคุ้มครองช่วยเหลือผู้เสียหายที่ผ่านมา เริ่มจากการช่วยเหลือออกจากสถานที่โดยหน่วยงานปฏิบัติการและเข้าสู่กระบวนการคัดแยกทันที โดยมีทีมสหวิชาชีพเข้าร่วมสัมภาษณ์ แต่พบว่ากระบวนการในการคัดแยกผู้เสียหายยังไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากยังขาดแนวทางในการดำเนินงานที่ชัดเจน ทั้งในเรื่องของกรอบระยะเวลาในการดำเนินการ และบุคคลที่ทำหน้าที่ในการคัดแยก จึงได้ยกระดับมาตรฐานโดยนำกรอบตามกฎหมายที่มีอยู่เดิมและแนวปฏิบัติการในเรื่องระยะเวลาฟื้นฟู ไตร่ตรอง (Reflection Period) มาพัฒนาเป็นกลไกการส่งต่อระดับชาติ (National Referral Mechanism : NRM) ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ปคม.) เมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2565 มาใช้เป็นแนวปฏิบัติ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้บุคคลที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์หรือบังคับใช้แรงงานฟื้นฟูจากประสบการณ์ของการถูกแสวงหาประโยชน์อย่างเพียงพอ และทำให้พวกเขาเต็มใจและสามารถพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องที่ผ่านมาได้ และสามารถตัดสินใจว่าจะดำเนินคดีกับผู้ค้ามนุษย์หรือผู้ที่บังคับใช้แรงงานหรือไม่ โดยกลไกการส่งต่อระดับชาติ แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน

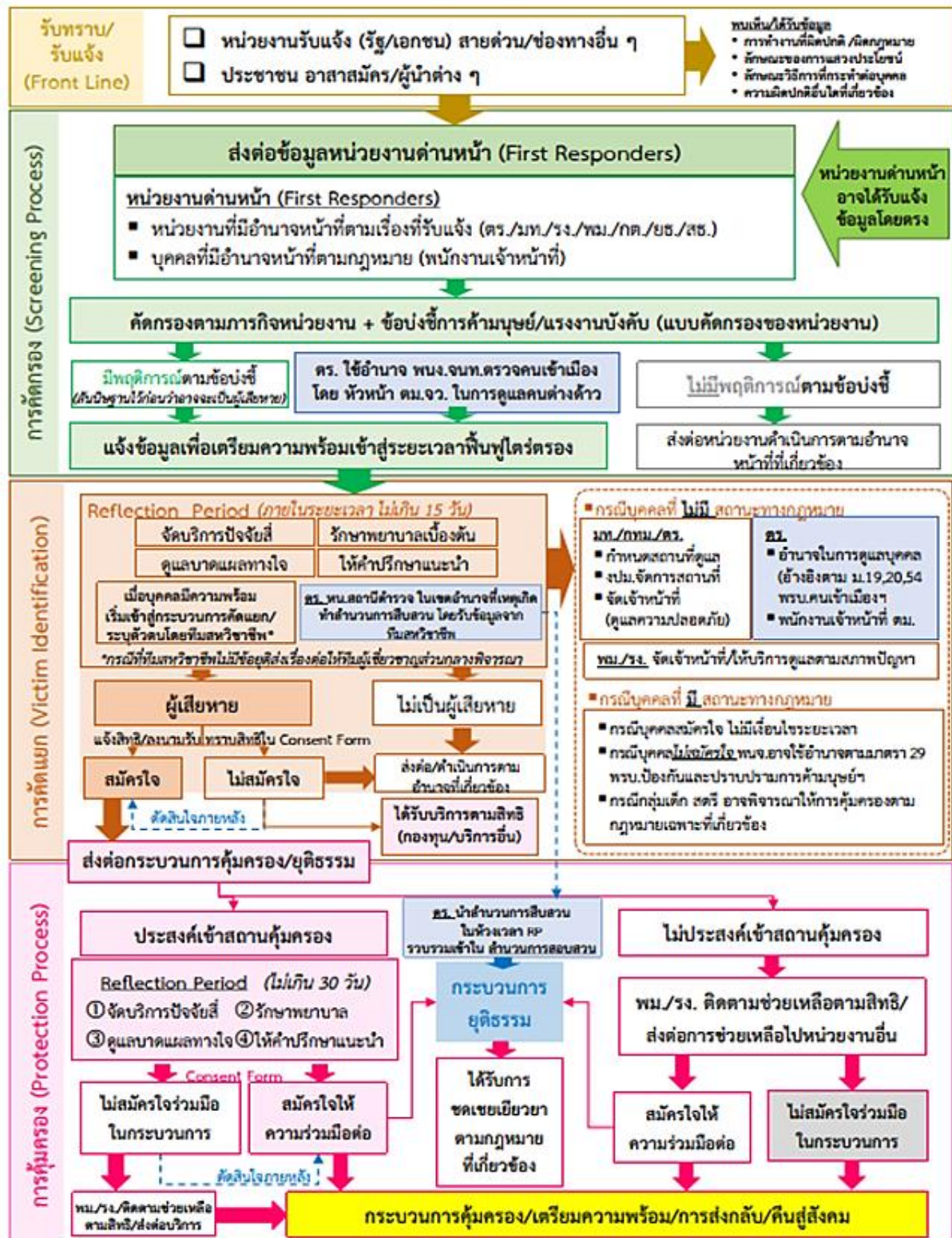
1. เผชิญเหตุหรือรับแจ้งเหตุ (Front Line Response) โดยหน่วยงานหรือบุคคล ที่มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ เข้าใจและตระหนักถึงสัญญาณบ่งบอก (Alert signs) สิ่งบ่งชี้ (Indicators) และรู้ถึงวิธีการและช่องทางในการประสานงาน ส่งต่อข้อมูลไปยังหน่วยงานด้านหน้า (First responders)
2. คัดกรองเบื้องต้น (Initial Victim Screening Process) สัมภาษณ์หรือรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นเพื่อระบุตัวเหยื่อ หรือบุคคลที่อาจเป็นไปได้ว่าน่าจะเป็นเหยื่อ กรณีพบข้อบ่งชี้และมีเหตุอันควรเชื่อว่าบุคคลนั้นอาจเป็นผู้เสียหาย และจำเป็นต้องมีสถานที่ให้บุคคลนั้นได้พักอาศัยและได้รับความคุ้มครองช่วยเหลือเป็นการชั่วคราวระหว่างรวบรวมข้อเท็จจริงเพื่อยืนยันสถานะที่แท้จริงของบุคคลนั้น (คัดแยกอย่างเป็นทางการ) ให้ดำเนินการแจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อสั่งการให้เปิดให้ศูนย์บูรณาการเพื่อการคัดแยกและแจ้งสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัด จัดเจ้าหน้าที่มาดูแลให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลที่ถูกส่งตัวเข้ามายังศูนย์ฯ

3. การคัดแยก (Victim Identification Procedures) กำหนด (วางแผน/สั่งการ/กำกับ) ให้มีการรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากที่ได้รับมาจากการคัดกรอง หากต้องมีการสัมภาษณ์บุคคลที่มีเหตุอันควรเชื่อว่าเป็นผู้เสียหายให้ดำเนินการเช่นเดียวกับขั้นตอนการคัดกรอง มีการประเมินความเสี่ยง ความพร้อม รายบุคคล และ เชิญผู้มีหน้าที่คัดแยก (CA) เข้าร่วมการประชุมเพื่อพิจารณาคัดแยกอย่างเป็นทางการ เมื่อได้ข้อมูลครบถ้วนและบุคคลที่อยู่ในความคุ้มครองมีความพร้อม หรือเมื่อครบกำหนดระยะเวลาของระยะเวลาฟื้นฟูจิตใจ (15 วัน)
4. การคุ้มครอง (Victim Protection Process) กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นหน่วยงานหลักในการคุ้มครองและช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ โดยมีสถานคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ สถานแรกรับเด็กชายปากเกร็ด และสถานคุ้มครองเอกชนที่จดทะเบียนกับกระทรวง พม. เพื่อให้การคุ้มครองช่วยเหลือทางกฎหมายและสังคม ประสานส่งกลับภูมิลำเนา และติดตามประเมินผล

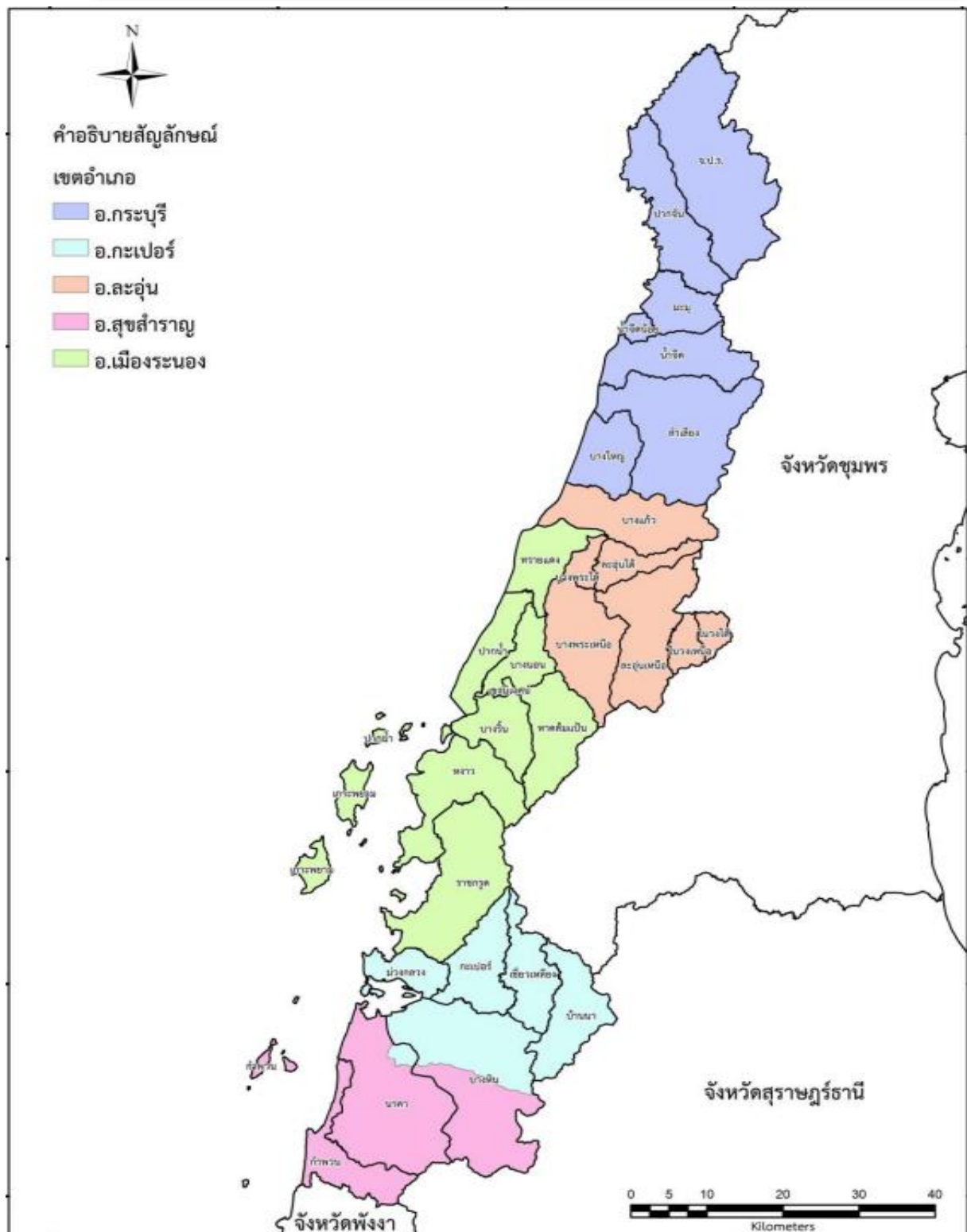
กลไกการส่งต่อระดับชาติเพื่อช่วยเหลือคุ้มครองผู้เสียหาย (National Referral Mechanism : NRM)

กลไกการส่งต่อระดับชาติเพื่อการช่วยเหลือคุ้มครองผู้เสียหาย (National Referral Mechanism)

ส่วนที่ 3

คณะกรรมการช่วยเหลือและคุ้มครอง
ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ จังหวัดระนอง

จังหวัดระนองมีลักษณะรูปร่างเรียวยาว จากทิศเหนือสุดจดใต้สุดยาว 169 กิโลเมตร มีส่วนที่กว้างที่สุดที่เป็นพื้นดิน ประมาณ 25 กิโลเมตร ส่วนที่แคบที่สุดอยู่ที่คอคอดกระ อำเภอกระบุรี กว้าง 9 กิโลเมตร ซึ่งถือเป็นส่วนที่แคบที่สุดในแหลมมลายู มีพรมแดนติดกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา (จังหวัดกะเหรี่ยง) และทะเลอันดามันทางด้านทิศตะวันตก มีแม่น้ำกระบุรีกั้นพรมแดนไทยกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ทำให้มีเส้นทางเข้า - ออก ตามกฎหมายและเส้นทางธรรมชาติมากมาย เป็นช่องทางการหลบหนีเข้าเมือง เพื่อเข้ามาอยู่ มาทำงาน และเป็นทางผ่านไปที่อื่นรวมทั้งไปยังประเทศอื่นมาเป็นระยะเวลานาน ซึ่งสุ่มเสี่ยงต่อการค้ามนุษย์และการถูกแสวงหาผลประโยชน์ นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดปัญหาแรงงาน ยาเสพติด อาชญากรรม ความรุนแรง การละเลยทอดทิ้งเด็กและสตรี ซึ่งเกิดจากสภาพที่ตั้ง ปัญหาการขาดแคลนแรงงาน และปัญหาความเหลื่อมล้ำ ด้านเศรษฐกิจและสังคมระหว่างพื้นที่ชายแดน ทำให้จังหวัดระนองมีสถานะเป็นทั้งทางผ่านและปลายทาง

ที่มา : รายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดระนอง ประจำปี 2565

การดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ จังหวัดระนอง

จังหวัดระนองมีการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ตามหลักมาตรฐานสากล 5P ประกอบด้วย การกำหนดนโยบาย (Policy) การดำเนินคดีและการบังคับใช้กฎหมาย (Prosecution) การคุ้มครอง ช่วยเหลือ (Protection) การป้องกัน (Prevention) และ การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน (Partnership) ที่เชื่อมโยงทุกด้าน และมีศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์จังหวัด (ศปคม.) โดยสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด เป็นหน่วยงานประสานและเป็นกลไกขับเคลื่อนความร่วมมือระหว่างสหวิชาชีพภายใต้ความร่วมมือทุกภาคส่วนเป็นอย่างดี ทำให้มีมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ทั้งภายในและภายนอกที่มีประสิทธิภาพ มาตรการภายใน ได้แก่ มาตรการเชิงป้องกันในการอบรมให้ความรู้กลุ่มเด็ก เยาวชน และกลุ่มเสี่ยงและการสื่อสารประชาสัมพันธ์ ผ่านช่องทางต่างๆ รวมถึงการสื่อสารมวลชนจากสถานีวิทยุ อสมท. ที่มีช่องทางการรับแจ้งเหตุผ่านโซเชียลมีเดีย เช่น Application Line Facebook เพื่อเฝ้าระวัง และป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์ และการให้องค์ความรู้กับทีมสหวิชาชีพอย่างต่อเนื่องในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ โดยทำงานร่วมกันในลักษณะของทีมสหวิชาชีพเพื่อการช่วยเหลือและคุ้มครองผู้เสียหาย ผ่านช่องทางต่าง ๆ ทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และมาตรการภายนอก ได้แก่ การสร้างความร่วมมือตามแนวชายแดนในการต่อต้านการค้ามนุษย์ระหว่างไทยกับเมียนมาร์ (Border Cooperation on Anti-trafficking in Persons : BCATIP) เพื่อให้พื้นที่ปราศจากการค้ามนุษย์ การกระทำทารุณต่อ เด็ก สตรี และบุคคลอื่น การบูรณาการ การประสานความร่วมมือ ส่งต่อ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเมืองคู่แฝดระนอง - เกาะสอง และเป็น Good model ในการบูรณาการช่วยเหลือกลุ่มผู้ด้อยโอกาสระหว่างประเทศไทย - เมียนมาร์ และนานาชาติ มีจุดเด่นของการดำเนินการ คือการใช้ทีมสหวิชาชีพเข้ามาช่วยดำเนินการเมื่อพบผู้เสียหาย BCATIP ประสานและจัดทีมสหวิชาชีพเข้าไปคัดกรองและดำเนินการทันที รวมทั้งทำงานอย่างเป็นระบบ มีคู่มือการปฏิบัติงาน การติดตามประเมินผลที่ชัดเจน จนเกิดกระบวนการขั้นตอนในการทำงานที่เป็นต้นแบบช่วยเหลือบุคคลในกลุ่มเสี่ยงหลายขั้นตอน เช่น ขั้นตอนการรับ - ส่งผู้ต้องหาหรือผู้ต้องสงสัยคดีค้ามนุษย์ชาวเมียนมาร์ที่อยู่ในประเทศไทย ขั้นตอนการรับ - ส่งผู้ต้องหาหรือผู้ต้องสงสัยคดีค้ามนุษย์ชาวไทยที่อยู่ในเกาะสอง และขั้นตอนการส่งกลับผู้ย้ายถิ่นฐานกลุ่มเสี่ยงและผู้ต้องการช่วยเหลือเป็นพิเศษชาวเมียนมาร์ รวมทั้งเป็นจังหวัดนำร่องในการใช้กลไกการส่งต่อระดับชาติ (National Referral Mechanism : NRM) เพื่อช่วยเหลือคุ้มครองผู้เสียหายและการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ จังหวัดระนอง จากความร่วมมือและมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน ประชาสังคม อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และเครือข่ายในพื้นที่จังหวัดระนอง อาทิ

- สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ในฐานะเลขานุการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์จังหวัดระนอง (ศปคม. จังหวัดระนอง) และเป็นหน่วยงานที่ขับเคลื่อน ประสานความร่วมมือระหว่างทีมสหวิชาชีพภายใต้กลไก ของ ศปคม. จังหวัด พร้อมทั้งดำเนินงานตามกลไกการส่งต่อระดับชาติ (NRM) โดยเมื่อได้รับการประสานจากหน่วยงานด้านหน้าเพื่อเข้าร่วมกระบวนการคัดกรองแล้วมีเหตุอันควรเชื่อว่าอาจจะเข้าข่ายการค้ามนุษย์ ส่งต่อหน่วยงานในศูนย์บูรณาการการคัดแยกเพื่อเข้าสู่การให้บริการช่วงระยะเวลาการฟื้นฟูไตร่ตรอง (Reflection Period) ภายในระยะเวลา ไม่เกิน 15 วัน ร่วมกับบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัด กรณีผู้ถูกจับกุมเป็นเด็กสามารถพิจารณาเปิดศูนย์บูรณาการคัดแยกที่บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัด และเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ เช่น การจัดบริการปัจจัยสี่ รักษาพยาบาลเบื้องต้น ดูแลบาดแผลทางจิตใจ ให้คำปรึกษาแนะนำ หากมีการคัดแยกแล้ว ปรากฏว่า เป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ดำเนินการส่งต่อกระบวนการคุ้มครอง รวมทั้งการพิจารณากำหนดค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหายและการส่งคืนครอบครัว แต่หากคัดแยกแล้วไม่ได้เป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ เข้าข่ายหลบหนีเข้าเมืองผิดกฎหมายและอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาต ต้องแจ้งไปยังสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง
- ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัด มีบทบาทด้านการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ในการรณรงค์จัดระเบียบคนไร้ที่พึ่งและขอทานร่วมกับทีม One Home เครือข่าย และทีมสหวิชาชีพ โดยจังหวัดระนองทำเป็นประจำทุกเดือน ๆ ละ 2 ครั้ง ตามสถานที่สาธารณะ เช่น ตลาดสด งานเทศกาลสำคัญในการดำเนินการจัดระเบียบคนไร้ที่พึ่ง และขอทานเพื่อป้องกันการค้ามนุษย์ในรูปแบบของการนำคนมาขอทาน ซึ่งในส่วนของจังหวัดระนองสถิติของการจัดระเบียบคนไร้ที่พึ่งและขอทาน แต่ยังไม่พบประเด็นการนำคนมาขอทานในรูปแบบการค้ามนุษย์ในจังหวัดระนอง
- บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัด เป็นหน่วยสนับสนุนในการทำงานด้านการค้ามนุษย์ ในการป้องกันและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เช่น เมื่อได้รับการแจ้งว่ามีผู้เสียหายที่มีข้อบ่งชี้ว่าอาจจะเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์ ที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี ส่งเข้ารับการให้บริการช่วงระยะเวลาการฟื้นฟูไตร่ตรอง (Reflection Period) บ้านพักเด็กและครอบครัวในจังหวัด เพื่อเข้าสู่กระบวนการคัดแยก หากเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ต้องส่งเด็กเข้าสู่กระบวนการคุ้มครอง แต่หากคัดแยกแล้วไม่ได้เป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ เข้าข่ายหลบหนีเข้าเมืองผิดกฎหมายและอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาต ต้องแจ้งไปยังสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard Operation Procedure : SOP) โดยไม่สามารถส่งตัวเด็กไปยังห้องกักสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองได้ ต้องอยู่ในความคุ้มครองของบ้านพักเด็กและครอบครัวหรือหน่วยงานอื่นที่จังหวัดได้พิจารณาตามความเหมาะสม

- สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (ตม.) มีภารกิจในการตรวจบุคคลและยานพาหนะที่เดินทางเข้ามาและออกไปนอกราชอาณาจักร รวมทั้งให้บริการคนต่างด้าวขณะพำนักอยู่ และเป็นแนวทางในการรักษาความมั่นคงของประเทศ พร้อมทั้งตรวจสอบคนต่างด้าวที่อาจเข้าเมืองมาอย่างผิดกฎหมาย และเป็นสถานที่กักตัวบุคคลต่างชาติที่เข้ามาในประเทศโดยไม่ได้รับอนุญาตหรืออยู่ในประเทศนานเกินระยะเวลาที่ได้รับอนุญาต ปัจจุบันจังหวัดระนองมีคนต่างด้าวเมียนมาร์มุสลิมและเมียนมาร์โรฮิงญา ถูกกักขังเป็นระยะเวลานานที่ยังไม่สามารถส่งกลับได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรฮิงญาถูกกักขังไว้ประมาณ 7 – 8 ปีแล้ว จนเกิดภาวะกดดันและความเครียด ถึงแม้ได้ประสาน UN และ IOM แต่ยังไม่สามารถส่งกลับได้
- องค์การระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน (IOM) ประจำประเทศไทย เป็นหน่วยงานสนับสนุนการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ ใน 2 มิติ คือมิติการสนับสนุนกลไกของ NRM เช่น การลงพื้นที่ที่สนับสนุนองค์ความรู้ทางวิชาการ การดูแลสุขภาพกายและใจ การให้บริการช่วงระยะเวลาฟื้นฟู ไตร่ตรอง (Reflection Period) และการทำคู่มือการทำงานร่วมกับกองต่อต้านการค้ามนุษย์ การช่วยเหลือทางด้านมนุษยธรรมให้กับผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบปกติและไม่ปกติ รวมถึงกลุ่มโรฮิงญา ร่วมกับสถานคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัด จังหวัด สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (ตม.) และมิติการเดินทางไปประเทศที่ 3 เพื่อตั้งถิ่นฐานใหม่และชีวิตใหม่
- สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน มีภารกิจคุ้มครองและดูแลแรงงานในระบบและนอกระบบ ให้ได้รับสิทธิประโยชน์ตามที่กฎหมายกำหนด และมีคุณภาพชีวิตที่ดี ทั้งเชิงรุกในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์และแรงงาน มีกิจกรรมหลัก 3 กิจกรรม ได้แก่การตรวจแปรรูปสัตว์น้ำ ตรวจกิจการในประมงทะเล และการตรวจกลุ่มเสี่ยงในสถานประกอบการ รวมถึงการคัดกรองเบื้องต้น และเชิงรับในการรับคำร้องเมื่อลูกจ้างถูกละเมิดสิทธิไม่ได้รับค่าจ้างให้ออกจากการทำงาน และการหาข้อเท็จจริงจากการตรวจสถานประกอบการ รวมถึงการป้องกันและแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง ข้อพิพาทแรงงาน และความไม่สงบด้านแรงงาน
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด มีหน้าที่ให้บริการด้านสุขภาพผู้เสียหายจากสถานคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ บ้านพักเด็กและครอบครัว และศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง รวมทั้งมีส่วนร่วมในกลไกการส่งต่อระดับชาติ (National Referral Mechanism : NRM) ตั้งแต่กระบวนการคัดกรอง การคัดแยก และการคุ้มครอง ในการตรวจสุขภาพกายและจิตก่อนเข้าสู่การดูแลของหน่วยงาน รวมทั้งการให้ OSCC (One Stop Crisis Center) ของโรงพยาบาลทุกแห่งและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) เป็นศูนย์รับแจ้งเหตุผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการค้ามนุษย์ ซึ่งเดิมเป็นที่รับแจ้งกรณีที่มีสตรีหรือเด็กถูกกระทำความรุนแรง

- ที่ทำการปกครองจังหวัด มีความเกี่ยวข้องในเรื่องของสถานบูรณาการคัดแยกผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ตามนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในการจัดหาสถานที่รองรับเพื่อคุ้มครองและคัดแยก เพื่อแสวงหาข้อเท็จจริง โดยจังหวัดระนองใช้กองร้อยอาสาสมัครรักษาดินแดนจังหวัดระนองที่1 เป็นศูนย์บูรณาการคัดแยก มีการปรับปรุงตามมาตรฐาน 13 ข้อ คือ ลักษณะอาคารพร้อมใช้งาน อากาศถ่ายเทสะดวก ระบบไฟฟ้า ระบบประปาที่พร้อมใช้งาน ที่พัก การจัดหาเครื่องนอน ห้องอาบน้ำพร้อมอุปกรณ์เครื่องใช้ในห้องน้ำ ห้องสุขา โดยแยกเปิดสัดส่วน พื้นที่ชาย - หญิง พื้นที่สำหรับรับประทานอาหาร พื้นที่สำหรับซักล้าง ระบบรักษาความปลอดภัย เช่น กล้องวงจรปิด ถังดับเพลิง เป็นต้น พื้นที่สำหรับเป็นห้องให้คำปรึกษาแก่ผู้เข้ารับบริการ และห้องประชุมสำหรับสหวิชาชีพ

- สำนักงานประมงจังหวัด มีภารกิจสนับสนุนให้เกิดธุรกิจและอาชีพการประมงที่เหมาะสม เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อตกลง และมาตรฐานที่กำหนด รวมทั้งการให้ความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการและให้บริการทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง โดยทำงานร่วมกับทีมสหวิชาชีพและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ ในด้านการขออนุญาตประมง การออกใบอนุญาตทำงานในเรือประมง และแรงงานภาคประมง รวมทั้งการให้ความรู้ผู้ประกอบการและแรงงานในเรื่องระเบียบ กฎหมาย และการตรวจบูรณาการเฝ้าระวังในเขตการประมงไทย
- สถานคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ เป็นหน่วยปฏิบัติการร่วมกับสหวิชาชีพ ในการช่วยเหลือคุ้มครองสวัสดิการผู้ที่เป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ ผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานบังคับใช้แรงงานหรือบริการ กลุ่มเสี่ยง และเป็นสถานรับตัวบุคคลซึ่งอาจจะเป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ไว้คุ้มครองเป็นการชั่วคราว มีหน้าที่เป็นหน่วยประสานการทำงานกับเครือข่ายพื้นที่เพื่อป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์และการบังคับใช้แรงงานในชุมชน ตลอดจนติดตามช่วยเหลือผู้เสียหายที่เป็นคนไทยกลับคืนสู่ครอบครัว ชุมชน หรือกลุ่มเสี่ยงที่อาจเข้าสู่กระบวนการค้ามนุษย์ รวมถึงการป้องกัน พื้นฟู และเสริมสร้างศักยภาพแก่กลุ่มเป้าหมายสามารถพึ่งตนเองได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานท้องถิ่น กลไกในพื้นที่ เช่น สภาเด็กและเยาวชน กลไกศูนย์ช่วยเหลือสังคมตำบล และภาคีเครือข่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ำมนุษย์ มีการชักจูงแผนตามแนวทางกลไกการส่งต่อระดับชาติเพื่อช่วยเหลือคุ้มครองผู้เสียหาย (National Referral Mechanism : NRM) รวมทั้งการเตรียมความพร้อมด้านองค์ความรู้และแนวทางปฏิบัติกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

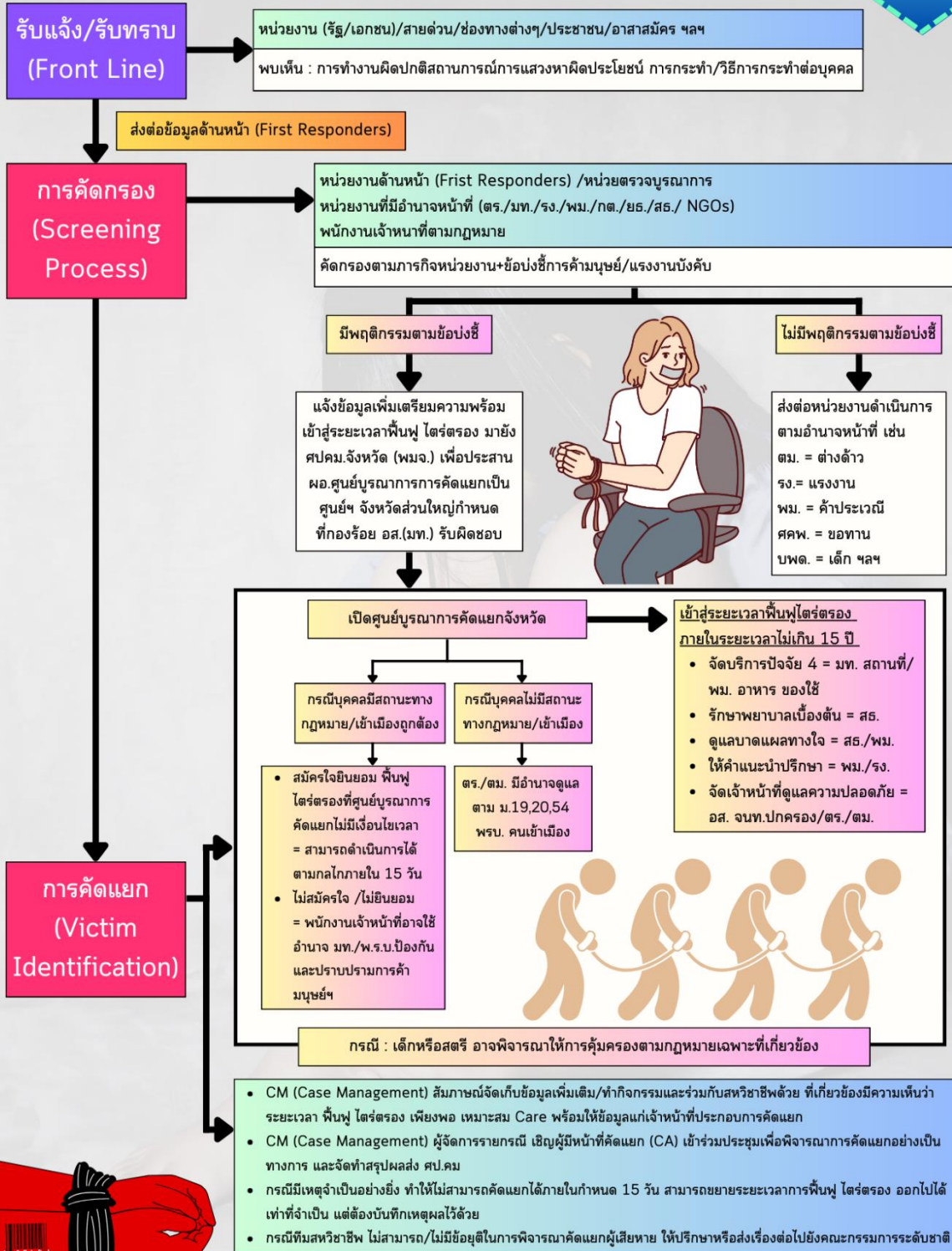

กระบวนการช่วยเหลือคุ้มครองผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

กระบวนการช่วยเหลือคุ้มครองผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

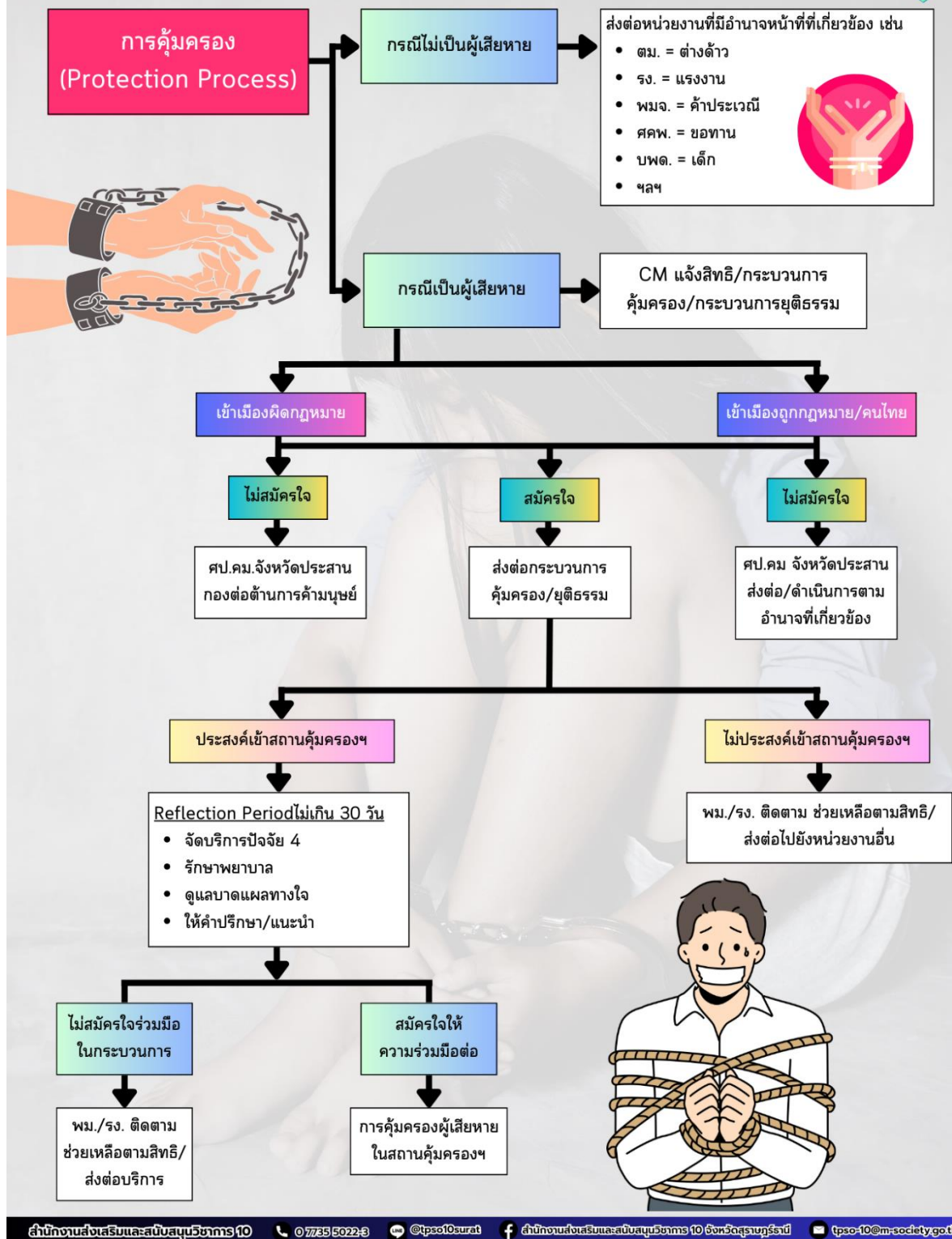
#1

กระบวนการช่วยเหลือคุ้มครองผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

#2

กระบวนการช่วยเหลือคุ้มครองผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ จังหวัดระนอง

หลังจากทีมสหวิชาชีพคัดแยกวินิจฉัยแล้วว่าบุคคลนั้นเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ตามมาตรา 6 หรือเป็นผู้เสียหายจากการบังคับใช้แรงงานหรือบริการ ตามมาตรา 6/1 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม หากมีความประสงค์จะเข้ารับการคุ้มครองจะถูกส่งตัวเข้ารับการคุ้มครองสวัสดิภาพในสถานรองรับของรัฐบาล คือ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ 8 แห่ง และสถานแรกรับเด็กชายปากเกร็ด บ้านภูมิเวท จังหวัดนนทบุรี หรือสถานรองรับเอกชน คือ สถานคุ้มครองเอกชนที่จดทะเบียนกับกระทรวง พม. เพื่อให้การคุ้มครองช่วยเหลือทางกฎหมายและสังคม ประสานส่งกลับภูมิลำเนา และติดตามประเมินผล

โดยจังหวัดระนองมีสถานคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ จังหวัดระนอง เป็นหนึ่งใน 9 แห่ง ของหน่วยงานด้านการคุ้มครองผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ จะทำหน้าที่ตั้งแต่กระบวนการรับแจ้งเหตุ การประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้าช่วยเหลือให้ผู้เสียหายหลุดพ้นจากสภาพเลวร้าย การส่งต่อเพื่อเข้ารับบริการที่เหมาะสม จัดบริการด้านปัจจัยสี่ การจัดหาที่พักพิงที่ปลอดภัย บริการให้คำปรึกษา ให้บริการบำบัดฟื้นฟู บริการตรวจสุขภาพ และให้การรักษาทางการแพทย์ ฝึกอาชีพในลักษณะอาชีพบำบัด ซึ่งเน้นฝึกอาชีพเพื่อการเสริมสร้างสมรรถภาพให้ผู้เสียหายสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้อย่างอิสระ สามารถพึ่งพาตนเองได้ และเป็นอาชีพเสริม มีรายได้ระหว่างเข้ารับการคุ้มครองให้บริการทางกฎหมาย ประสานกับหน่วยงานเกี่ยวข้องในการเรียกร้องสิทธิและประโยชน์ให้กับผู้เสียหาย และการช่วยเหลือให้กลับคืนสู่ครอบครัวและสังคมได้โดยปลอดภัยเน้นการปฏิบัติต่อผู้เสียหายในฐานะที่เป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ มิใช่อาชญากร อยู่บนพื้นฐานของการเคารพต่อสิทธิมนุษยชน และการให้ความช่วยเหลือตามมนุษยธรรม ซึ่งจะให้ความช่วยเหลือโดยไม่เลือกปฏิบัติเพื่อป้องกันมิให้กลับเข้าสู่กระบวนการค้ามนุษย์

โดยกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการกระบวนการค้ามนุษย์เพศชาย อายุ 15 ปีขึ้นไป ทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติตามมาตรา 28 และ มาตรา 33 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม การค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

1. คนที่อาจตกเป็นเหยื่อ หรือตกเป็นเหยื่อ จากการกระบวนการค้ามนุษย์ทั้งในและนอกราชอาณาจักรไทย
2. คนต่างด้าวที่เข้ามาและอยู่ในราชอาณาจักรไทย โดยถูกต้องตามกฎหมายแต่ภายหลังอาจตก หรือตกเป็นเหยื่อจากการกระบวนการค้ามนุษย์
3. คนต่างด้าวที่เข้ามาและอยู่ในราชอาณาจักรไทย โดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรืออาจจะตกเป็นเหยื่อ จากการกระบวนการค้ามนุษย์
4. คนที่ไม่ได้รับสัญชาติไทย แต่อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทย หรือเคยมีภูมิลำเนาหรือสถานะ อยู่อาศัยในราชอาณาจักรไทยมาก่อนหรืออาจตก หรือตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ในรูปแบบ การค้าประเวณีในรูปแบบแรงงาน และในรูปแบบขอทาน

ภายใต้การนำของ **นายฤกษวัฒน์ โพธิ์แก้ว** **ผู้อำนวยการสถานคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการ** **ค้ามนุษย์** จังหวัดระนอง ซึ่งได้รับคัดเลือกเป็นบุคคลดีเด่นและ รับโล่เกียรตินิยม จากนายจุติ ไกรฤกษ์ รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เนื่องใน วันรณรงค์ต่อต้านการค้ามนุษย์ ประจำปี 2566 เนื่องจาก มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ สร้างคุณประโยชน์ให้กับองค์กร บุคลากร และผู้รับบริการเป็นอย่างมาก เป็นต้นแบบในการ ทำงานให้กับคนรุ่นหลัง อีกทั้งยังสร้างองค์กรต้นแบบ ด้านการค้ามนุษย์ จากการเปลี่ยน “สถานรองรับเป็นบ้าน”

สถานคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ จังหวัดระนอง หรือ บ้านระนอง โดยตั้งเป้าหมายการดูแล คุ้มครองผู้เสียหายภายใต้นโยบาย Happy Shelter บ้านแห่งความสุขสำหรับผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ เพื่อสร้างบรรยากาศในการดูแลผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ รวมทั้งผู้เสียหายจากการบังคับใช้แรงงาน หรือ บริการ ได้อยู่ในสถานคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์อย่างมีความสุขและมีความหวังที่จะเริ่มต้น ชีวิตใหม่ เมื่อผ่านพ้นจากภัยร้ายของการค้ามนุษย์ และดำเนินโครงการ ภายใต้ชื่อ “Friendly Shelter” ยึดผู้เสียหายเป็นศูนย์กลาง ให้การคุ้มครองดูแลและช่วยเหลือผู้เสียหายด้วยความเป็นมิตร มุ่งเน้นให้บุคลากรมี จิตบริการที่ดีมีคุณธรรมจริยธรรม และมีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างเจ้าหน้าที่ และผู้เสียหายฯ รวมถึงการจัด สภาพแวดล้อมให้เป็นมิตร ร่มรื่น สวยงามน่าอยู่ เหมาะแก่การผ่อนคลาย และบำบัดฟื้นฟูบาดแผลทางใจ ของผู้เสียหาย

การให้บริการของสถานคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ จังหวัดระนอง ด้วยบริการ 3 มิตร คือ การคุ้มครองเป็นมิตร (Victim - Friendly Approach) บุคลากรเป็นมิตร (Friendly Staff) สถานที่ เป็นมิตร (Friendly Place) ดังนี้

1. การคุ้มครองเป็นมิตร (Victim - Friendly Approach) เป็นการจัดกิจกรรมเน้นให้ผู้เสียหายรู้สึกถึง ความเป็นมิตรเสมือนอยู่กับญาติพี่น้องโดยยึดผู้เสียหายเป็นศูนย์กลางการตัดสินใจกระทำใดๆ ในการให้ความคุ้มครองช่วยเหลือ อยู่บนพื้นฐานของความสมัครใจของผู้เสียหาย โดยการเปิดโอกาสให้ ผู้เสียหายได้แสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน เช่น การเลือกกิจกรรมและร่วม ออกแบบกิจกรรมในแต่ละวัน การเลือกเมนูอาหารและการทำอาหารด้วยตนเอง จัดให้มีกิจกรรมเสริม อาทิ เล่นกีฬา ดูหนัง ฟังเพลง เล่นดนตรี การแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรม ประเพณีและภาษาซึ่งกันและ กัน โดยมีเจ้าหน้าที่คอยดูแล เอาใจใส่ เหมือนคนในครอบครัว และเมื่อผู้รับฯ เกิดปัญหาหรือหาทางออก ไม่ได้ นักจิตวิทยาและนักสังคมสงเคราะห์พร้อม Support ในเรื่องนั้น ๆ อยู่เสมอ

นอกจากนี้ การจัดกิจกรรมพัฒนากระบวนการที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุ้มครอง ได้แก่ การจัดประชุมทีมสหวิชาชีพ การวางแผนและการปรับเปลี่ยนรูปแบบการดูแลเพิ่มเติมตามข้อเสนอแนะจาก Tip Report ที่ต้องดูแลผู้เสียหาย ด้วยความเท่าเทียมกัน ไม่ว่าเชื้อชาติไหน สัญชาติอะไรก็ดูแลด้วยความเท่าเทียมกัน โดยยึดหลักสิทธิมนุษยชน หากมีการใช้ระบบการดูแลแบบ TIC หรือเกินความสามารถของเจ้าหน้าที่สถานคุ้มครองจะทำการส่งต่อให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางดำเนินการช่วยเหลือต่อไป ส่วนใหญ่จะเป็นการให้ความรู้และเสริมสร้างทักษะในด้านต่างๆ เช่น ทักษะการคลายเครียดด้วยตนเอง ทักษะชีวิต ทักษะทางสังคม เพื่อให้ผู้เสียหายสามารถปรับตัวได้ นำความรู้ที่ได้มาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการสร้างอาชีพ สร้างชีวิตใหม่หลังจากออกจากสถานคุ้มครอง อาทิ กิจกรรมแปลงผักริมรั้ว การเรียนรู้วัฒนธรรม Sport to day กิจกรรมจิตสังคม Food Choice by Chef Ton กิจกรรมประเมินสุขภาพ กิจกรรมทางศาสนา กิจกรรมทักษะชีวิตพิชิตโลกภายนอก กิจกรรมส่งเสริมเรียนรู้ด้าน IT กิจกรรมคลินิกส่งเสริมและพัฒนา กิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ กิจกรรม Natural Base Therapy และกิจกรรมคลินิกสุขภาพ

2. บุคลากรเป็นมิตร (Friendly Staff) มุ่งเน้นให้บุคลากรมีจิตบริการที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม และมีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างเจ้าหน้าที่และผู้เสียหายฯ โดยมีการจัดกิจกรรมและบริการให้บุคลากร ดังนี้
 - 1) จัดกิจกรรมการสนับสนุนและพัฒนาองค์ความรู้ตามวิชาชีพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ได้แก่ การออกแบบ Infographic ด้วยโปรแกรม Canva การถ่ายภาพเบื้องต้นและเทคนิคการถ่ายภาพบุคคล กิจกรรม ไอทีพ็อดคุย (Wanna Talk About IT) การพัฒนาบุคลิกภาพ การเพิ่มทักษะทางด้านภาษา (อังกฤษ) และการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของบุคลากร ได้แก่ การจัดการความรู้ (KM) เพื่อเพิ่มทักษะดิจิทัล การพัฒนาทักษะดิจิทัลด้วยตนเองผ่านออนไลน์ และการสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่เข้าร่วมโครงการฝึกอบรม เพื่อเพิ่มความรู้ตามวิชาชีพหรือตำแหน่งงาน

- 2) การจัดสวัสดิการ การ Retreat และการดูแลทุกข์-สุขเจ้าหน้าที่ ได้แก่ การจัดตั้งกองทุนสวัสดิการ สถานคุ้มครองเป็นสวัสดิการสำหรับบุคลากร เพื่อประโยชน์แก่การดำรงชีพ นอกเหนือจากสวัสดิการที่ทางส่วนราชการจัดให้ปกติ โดยให้มีการออมเงินสะสมเข้ากองทุนขั้นต่ำเดือนละ 100 บาท และสามารถกู้ยืมได้ อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ 1 บาทต่อเดือน และกิจกรรม 1 ห้อง 1 ร่อง 1 ผัก โดยจัดสรรพื้นที่ด้านข้างอาคารพักอาศัย สำหรับใช้เป็นพื้นที่ปลูกพืชผักสวนครัว เพื่อส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ที่อยู่ในอาคารพักอาศัยดำรงตนโดยยึดหลักความพอเพียง

- 3) จัดกิจกรรมเพื่อการเปลี่ยนแปลงให้เป็น SMART องค์กร ได้แก่ การประกาศเจตนารมณ์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์จังหวัดระนอง เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กร ได้แก่ ไหว้ ทักทาย สวัสดิกันทุกเช้า และเวลากลับตอนเย็น ออกกำลังกายทุกวันพุธ พุดจาสุภาพ ให้เกียรติซึ่งกันและกัน เป็นผู้ให้บริการที่ดีมี Service Mind และทำงานเต็มเวลาเต็มคุณภาพ เต็มประสิทธิภาพ และกิจกรรมบ้านระนองน่าอยู่ 5 ส. รอรัก(ษ์) (สะอาด สะดวก สะอาด สุขลักษณะ สร้างนิสัย) บำรุงรักษาอาคารสถานที่ให้มีความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย โดยกำหนดจัดกิจกรรมเดือนละ 2 ครั้ง เพื่อร่วมทำกิจกรรมทั้งพื้นที่โดยรอบสถานคุ้มครอง และภายในอาคารบ้านพักเจ้าหน้าที่ รวมถึงโครงการปฏิบัติธรรมนำสุข สู่สมดุลงแห่งชีวิต (ร่วมกับทีม One Home ระนอง) เพื่อให้บุคลากรยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม มีจิตใจที่สงบสุข พร้อมรับความเปลี่ยนแปลง

3. **สถานที่เป็นมิตร (Friendly Place)** ดำเนินการปรับภูมิทัศน์ภายในสถานคุ้มครองให้มีสภาพแวดล้อมที่เป็นมิตร เหมาะสม สวยงาม ร่มรื่นน่าอยู่ มีความปลอดภัย สามารถเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของผู้รับการคุ้มครองและเจ้าหน้าที่ รวมถึงเป็นการสร้างความประทับใจให้แก่ผู้มาติดต่อราชการปรับ “สถานรองรับ ให้เป็นรีสอร์ท” เช่น กิจกรรมปรับภูมิทัศน์ภายในสถานคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์จังหวัดระนอง กิจกรรมบ้านระนองน่าอยู่ 5 ส.รอร์ก(ษ์) กิจกรรมถนนสะอาด กวาดทุกวันเสาร์ ครีวสะอาด อาหารอร่อย (Clean Food) เป็นต้น

การดำเนินงานของสถานคุ้มครอง ทำให้ผู้รับบริการใช้ชีวิตภายในสถานคุ้มครองอย่างมีความสุข เหมือนอยู่กับคนในครอบครัว และสามารถลดบาดแผลทางจิตใจ (Trauma Informed Care) ของผู้รับบริการ ทำให้ผู้เสียหายมีความพร้อมในการอยู่เป็นพยานและการให้ความร่วมมือที่ดีในการรื้อกระบวนการช่วยเหลือด้านต่าง ๆ มีความเข้าใจในกระบวนการให้ความช่วยเหลือ มีทัศนคติที่ดี และมีความสัมพันธ์อันดีต่อเจ้าหน้าที่ โดยทำให้สถานคุ้มครองน่าอยู่ เป็นสถานที่แห่งความเป็นมิตรของผู้รับบริการ และเจ้าหน้าที่สถานคุ้มครอง มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีความสุขกับการทำงาน

โดยมีการดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ 5 กระบวนการ ได้แก่ กระบวนการนำเข้า กระบวนการแรกรับ กระบวนการคุ้มครองช่วยเหลือ กระบวนการส่งกลับคืนสู่สังคม และ กระบวนการติดตามผล โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. กระบวนการนำเข้า

เมื่อได้รับการประสานจากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (แจ้งล่วงหน้า 1 วัน) สถานคุ้มครองจะมีการเตรียมคน สถานที่ อาหาร อุปกรณ์เพื่อรองรับและการให้บริการที่ดีสำหรับผู้เสียหาย โดยดำเนินการตรวจสอบเอกสาร การประเมินสภาพร่างกายเบื้องต้น การตรวจสอบและนำฝากทรัพย์สินส่วนตัว และการมอบของใช้ส่วนตัว รวมทั้งได้มีการตรวจหาเชื้อโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด -19) และ ตรวจสอบสิ่งของตรวจกระเป๋ และสิ่งของมีค่าเสียหายติดตัวมาด้วย

เน้นการบริการที่ทำให้เกิดความประทับใจตั้งแต่เริ่มเข้ามาในสถานคุ้มครอง มีการจัดเตรียมผ้าเย็นน้ำดื่ม และอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เสียหายรู้สึกผ่อนคลายและมีความประทับใจตั้งแต่แรก ด้วยเทคนิคการให้บริการของเจ้าหน้าที่บริการด้วยรอยยิ้ม เปรียบเสมือนเป็นลูกค้าเข้ามาพักในรีสอร์ท

2. กระบวนการแรกรับ

หลังจากนำเข้าสู่ผู้เสียหายและนำมาสู่กระบวนการแรกรับเพื่อดำเนินการช่วยเหลือและคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายผ่านการบริหารจัดการรายกรณี (Case Management) เพื่อให้เกิดการบริการที่มีคุณภาพ มีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เป็นการสร้างหลักประกันให้การทำงานบรรลุผลสำเร็จ และผู้เสียหายได้รับการช่วยเหลือแก้ปัญหาของตนเองได้ รวมทั้งได้พัฒนาศักยภาพของตนเอง เข้าสู่วิถีชีวิตปกติในที่สุด โดยมีกระบวนการทำงานที่อาศัยความร่วมมือในการวางแผน การประสานงาน การติดตามกำกับงาน และการประเมินทางเลือก การบริการที่สอดคล้องและตอบสนองความต้องการของผู้เสียหาย โดยอาศัยการสื่อสาร การจัดการทรัพยากรให้เกิดบริการที่ประสิทธิภาพ และเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีต่อคุณภาพชีวิตของผู้เสียหาย ดังนี้

- 1) การปฐมนิเทศ แจ้งสิทธิและหน้าที่ของผู้เสียหาย แนะนำหน่วยงาน ภารกิจ หน้าที่ กฎระเบียบ และจัดกิจกรรมละลายพฤติกรรม
- 2) การตรวจประเมินสุขภาพร่างกาย จิตใจ และสังคมเบื้องต้นให้กับผู้เสียหาย จากเอกสารนำส่งผู้เสียหาย และแบบสัมภาษณ์ประเมินสุขภาพ และตรวจร่างกายเบื้องต้น เช่น ชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง วัดความดัน วัดไข้ และสุชนามัย
- 3) การบำบัดร่างกายและจิตใจ มีการจัดกิจกรรมรายบุคคลและกลุ่มตามความเหมาะสม เพื่อฟื้นฟูกาย จิต และสังคม ด้วยวิธีสหศาสตร์เป็นการผสมผสานองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ เข้ามาใช้ในการบำบัด ฟื้นฟู สภาพร่างกาย และจิตใจ ให้กับผู้เสียหาย ดังนี้

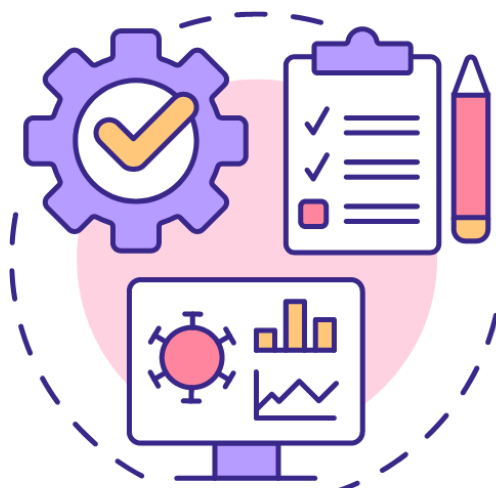
- ด้านร่างกาย มีกิจกรรม “Well Health Clinic คลินิกสุขภาพ” ให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพเป็นประจำทุกวัน การประเมินสุขภาพเบื้องต้น อาทิตย์ละ 1 ครั้ง การปฐมพยาบาลเบื้องต้น นำผู้เสียหายตรวจสุขภาพและโรคติดต่อร้ายแรง นำส่งโรงพยาบาล และการนำผู้เสียหายตรวจสุขภาพและโรคติดต่อร้ายแรง
- ด้านจิตใจ มีกิจกรรมเช็คอินความรู้สึก (Emotional Check-in) เส้นทางชีวิต กิจกรรม Take care คลินิกสุขภาพจิต การประเมินสุขภาพจิตด้วยแบบประเมินความเครียด และกิจกรรม Mindfulness การประเมินความเครียด ด้วยแบบประเมินความเครียด (ST5) การประเมินสภาวะทางจิต และกิจกรรมทางจิตวิทยา (ดนตรีบำบัด) การประเมินความเครียด คัดกรองโรคซึมเศร้าและผู้มีภาวะเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตาย บริการให้คำปรึกษาด้วยการพูดคุย การบำบัดความคิดและพฤติกรรม สำหรับผู้มีบาดแผลทางใจ กิจกรรมส่งเสริมกำลังใจและสร้างความตระหนักถึงคุณค่าในตนเอง
- ด้านสังคม มีกิจกรรม Relaxation กิจกรรม Sport 4 Life ทัศนศึกษานอกสถานที่ (พี่น้องทะเลจนท้าวพี่น้องจ่ายตลาด) กิจกรรมสือสายใยรักแห่งครอบครัว (Social of love my family) ทีมสัมพันธ์ (Team building) สิ่งประดิษฐ์ของฉันทน์ กิจกรรมกายบริหารและกีฬาฟิตเนส และนันทนาการ (บอร์ดเกม เกมหรรษา ฟังเพลง คาราโอเกะ และอื่นๆ)

“วิธีศาสตร์” เพื่อการบำบัดร่างกายและจิตใจ จากการผสมผสานองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ เข้ามาใช้ในการบำบัดฟื้นฟูสภาพร่างกาย และจิตใจ

4) การประเมินสถานะปัญหาในระดับจุลภาค ดังนี้

- การประชุมทีมสหวิชาชีพภายในสถานคุ้มครองฯ จังหวัดระนอง (ทุกวันศุกร์ของสัปดาห์) ร่วมวางแผนการดูแลและการแก้ปัญหาด้านร่างกาย ด้านจิตใจ และด้านสิทธิของผู้เสียหาย
- การประชุมทีมสหวิชาชีพภายนอก เพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมกับผู้เสียหาย ร่วมกับองค์การระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน (IOM) ทุกเดือนผ่านระบบออนไลน์ โดยการสังเกตพฤติกรรมผู้รับการคุ้มครองขณะเข้าร่วมกิจกรรม และนำข้อมูลมาหารือการปรับแผนกิจกรรมเป็นรายบุคคล

- 5) กิจกรรมอาชีพบำบัด เป็นการใช้กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตเป็นสื่อในการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพ รวมถึงบางกิจกรรมอาจช่วยในการฟื้นฟูความบอบช้ำทางจิตใจได้ ได้แก่ การฝึกทำการเกษตร การฝึกทำงานฝีมือ และการทำกิจกรรมต่างๆ ภายในและภายนอกสถานคุ้มครองฯ

โดยกระบวนการแรกทั้ง 5 ขั้นตอน ได้ปรับให้สอดคล้องกับกิจกรรมภายใต้กระบวนการระยะฟื้นฟูไตร่ตรอง Reflection Period (RP) ภายหลังจากการเข้ารับการคุ้มครองจะใช้ระยะเวลาไม่เกิน 30 วัน (นับตั้งแต่วันที่สถานคุ้มครองฯ รับตัวผู้เสียหาย) ตามแนวทาง NRM เพื่อให้ผู้เสียหายได้รับบริการที่เหมาะสมตามความต้องการ ก่อนที่จะตัดสินใจให้ความร่วมมือในกระบวนการให้ข้อเท็จจริง กระบวนการช่วยเหลือทางกฎหมายและการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด โดยคำนึงถึงผลกระทบจากบาดแผลทางด้านจิตใจและร่างกายของผู้เสียหาย โดยมีตารางกิจกรรมสำหรับการฟื้นฟูและไตร่ตรอง 4 สัปดาห์ คือ รับเข้า ปรับตัว เรียนรู้ สร้างภูมิคุ้มกัน และเตรียมพร้อมเพื่อการตัดสินใจ โดยทำการประเมินความพร้อมผู้เสียหายก่อนการตัดสินใจเข้าสู่กระบวนการคุ้มครอง จำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ 1 วันที่ 15 และครั้งที่ 2 วันที่ 30 ซึ่งมีกิจกรรมในแต่ละวัน ดังนี้

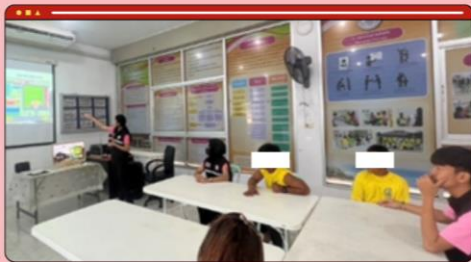
1. แจ้างสิทธิ, กฎระเบียบ, และปฐมนิเทศ (สังคม)

2. การตรวจประเมินสุขภาพกายจิตเบื้องต้น (กาย, จิต)

3. กิจกรรม Open house @บ้านระนอง, กิจกรรมสถานที่ปลอดภัย (สังคม)

4. สัมผัสของดิน (จิต)

5. แนะนำสุขภาพเบื้องต้น (กาย)

6. This is me (จิต), การให้คำปรึกษาเบื้องต้น (สังคม)

7. เส้นสายลายศิลป์ (จิต), ประเมินและสำรวจอารมณ์ความรู้สึก (จิต)

8. สัมภาษณ์เบื้องต้น (สังคม)

9. ประเมินเชาวน์ปัญญา (จิต), ประเมินสภาพจิตใจ (จิต)

10. กิจกรรม เหวลาดฉิ่น ฉิ่นวาดเธอ (กาย)

11. กิจกรรมถนนชีวิต Road of life (สังคม)

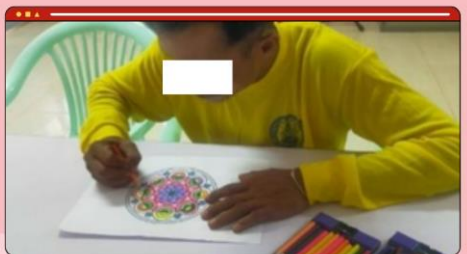
12. อดีต ปัจจุบัน อนาคต ในมือฉัน (สังคม), ให้คำปรึกษาสุขภาพรายบุคคล (จิต)

13. ให้คำปรึกษารายบุคคล, VIS

14. ศิลปะบำบัด, ประเมินและสำรวจอารมณ์ความรู้สึก Check - in (กาย)

การประเมินความพร้อมผู้เสียหายนก่อนการตัดสินใจ ครั้งที่ 1

15. การให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายการค้ำนุช (สังคม)

16. กิจกรรมเรือนุช (สังคม) การให้คำปรึกษารายบุคคล (จิต)

17. กิจกรรมคุณค่าในตัวฉัน (จิต)

18. กิจกรรมการสื่อสารเชิงบวก (จิต)

19. กิจกรรม ทักษะการปฏิเสธ(สังคม)

20. กิจกรรมการให้ความรู้การเข้าเมืองอย่างถูกต้องตามกฎหมาย (สังคม)

21. กิจกรรม Check-in ความรู้สึก (จิต), การให้คำปรึกษาด้านสุขภาพ (จิต)

22. การประเมินสภาพจิตใจ

23. สอนสุขศึกษา (กาย)

24. กิจกรรมวางแผนชีวิต (สังคม)

25. ให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายการคุ้มครอง (สังคม)

26. จุดแข็งของฉัน (จิต)

27. กิจกรรมถึงแห่งความสุขพร้อมทั้งประเมินและสำรวจความรู้สึก Check-in (จิต)

28. Group support (สังคม) และการให้คำปรึกษารายบุคคล (จิต)

29. Team Building (สังคม)

30. การประเมินความพร้อมผู้เสียหายก่อนการตัดสินใจ ครั้งที่ 2

3. กระบวนการคุ้มครองช่วยเหลือ

ดำเนินการตามหลักสิทธิมนุษยชนในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายและสังคม ตามแผนการช่วยเหลือเพื่อกำหนดแนวทางในการให้ความช่วยเหลืออย่างเหมาะสม ดังนี้

- 1) การแสวงหาข้อเท็จจริงเชิงลึก เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการคุ้มครองช่วยเหลือตามสิทธิที่กฎหมายกำหนด และส่งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการช่วยเหลือด้านการรักษาพยาบาล ด้านการฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ ด้านกฎหมาย และด้านการกลับคืนสู่สังคมและครอบครัว
- 2) การขอผ่อนผันให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว สำหรับกรณีผู้เสียหายชาวต่างชาติจะได้รับสิทธิตามที่กฎหมายกำหนด และจัดกิจกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับผู้เสียหาย ได้แก่
 - การจัดหางาน ให้ผู้เสียหายทั้งการทำงานภายนอกสถานคุ้มครองและการทำงานภายในหน่วยงานภาครัฐ (สถานคุ้มครอง) โดยบ้านระนองมีการลงนามบันทึกความเข้าใจว่าด้วย

ความร่วมมือด้านการจ้างงานผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ระหว่าง สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยสถานคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์จังหวัดระนอง กับ สถานประกอบกิจการ จำนวน 8 แห่ง ในพื้นที่จังหวัดระนอง ได้แก่ ห้างหุ้นส่วนจำกัดวาสนา อติสร บริษัทลำชาโชคทวีคูณดีจำกัด บริษัทวาสนา อติสรอินเตอร์ฟู้ดส์จำกัด บริษัทวีโออินเตอร์เนชั่นแนลจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด ส.ขวัญเมือง การโยธา ห้างหุ้นส่วนจำกัดโชคสถิตคอนสตรัคชั่น โชคนาตาชาลานปาล์ม และปิยะฟาร์ม วัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและช่วยเหลือให้ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์มีรายได้จากการทำงาน ระหว่างอยู่ในความคุ้มครองสวัสดิภาพ และตอบสนองความต้องการด้านแรงงานของสถานประกอบกิจการ อีกทั้งเป็นการเยียวยาคุณค่าความเป็นมนุษย์ให้กับผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2566 โดยมี **นายอนุกุล ปิตแก้ว ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์** เป็นประธานในพิธี

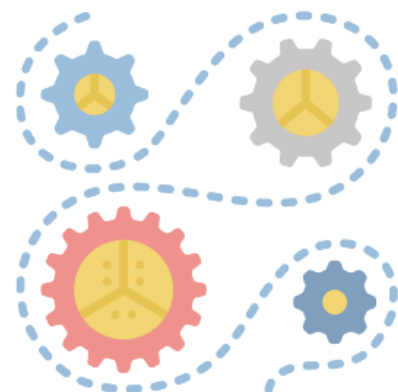
- การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ภายใต้กิจกรรมคลินิกส่งเสริมและพัฒนาแก่ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ทุกวันอังคาร และวันพฤหัสบดี ระหว่างเวลา 15.00 - 16.30 น.
- การเตรียมความพร้อมพยานผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ก่อนขึ้นศาล เพื่อให้พยานผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ทราบถึงข้อปฏิบัติการมาศาล การปฏิบัติตนในศาล ข้อห้ามในห้องพิจารณาคดีตามกระบวนการทางกฎหมาย มีการซักซ้อมคำให้การในชั้นศาล โดยมีศาลจำลองที่ได้รับบริจาคมาจากองค์การ Operation Underground Railroad (O.U.R) เพื่อจำลองเหตุการณ์จริง

- การประชุมเตรียมความพร้อมพยานผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ของพนักงานอัยการ เพื่อให้พยานทราบถึงข้อปฏิบัติตนเองตามกระบวนการของศาลการดำเนินคดีค้ามนุษย์ การสืบพยาน และดำเนินการตามข้อเสนอแนะ ที่สำคัญของ Tip Report 2021
- การเตรียมความพร้อมพยาน สถานที่ และอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ เพื่อนำผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์สืบพยานก่อนฟ้องผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านโปรแกรม Google Meet

- 3) การดำเนินคดีตามกระบวนการกฎหมาย ได้แก่ การดำเนินคดีอาญา การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน การขอรับค่าตอบแทนผู้เสียหายในคดีอาญา และการดำเนินคดีแพ่ง
- 4) การขอรับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ เพื่อช่วยเหลือผู้เสียหาย ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการครองชีพ เงินส่งกลับภูมิลำเนา และการจัดกิจกรรม เช่น Empowerment Network “เครือข่ายเสริมพลัง ปรับฐานคิดชีวิตเปลี่ยน”

4. กระบวนการส่งกลับคืนสู่สังคม

การจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมเพื่อให้ความรู้ในการป้องกันตนเอง สร้างภูมิคุ้มกัน และปรับทัศนคติไม่ให้ผู้เสียหายกลับมาเป็นผู้เสียหายซ้ำ ให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ และการเข้าเมืองอย่างถูกกฎหมาย รวมทั้งดำเนินการ ดังนี้

- 1) ประสานหน่วยงานเพื่อประเมินความพร้อมของครอบครัว ลงพื้นที่เยี่ยมบ้านร่วมกับสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พมจ.) บ้านพักเด็กและครอบครัว (บพด.) และภาคีเครือข่าย เพื่อประเมินรายได้ สภาพแวดล้อม ความสัมพันธ์ในครอบครัว และความสามารถในการแก้ไขปัญหา
- 2) การประเมินความพร้อมของผู้เสียหาย รวมทั้งความพร้อมข้อมูลและหลักฐานผู้เสียหาย
- 3) การเตรียมความพร้อมก่อนส่งกลับ เช่น กิจกรรมชวนคิด สร้างฝัน สร้างแรงบันดาลใจ - การวางแผนอนาคตชีวิต การเรียนรู้ความแตกต่างความเท่าเทียมทางสังคม การคิดวิเคราะห์ แก้ไขปัญหาในสถานการณ์หรือภาวะวิกฤต และการเตรียมความพร้อมการเดินทางไปตั้งถิ่นฐานประเทศที่สาม อาทิ ด้านภาษา อาหาร ประเพณีวัฒนธรรม บริบทของประเทศสหรัฐอเมริกา การเตรียมตัวในการโดยสารเครื่องบิน
- 4) การส่งคืนสู่สังคม เมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการคุ้มครองตามแผนการช่วยเหลือ ผู้ปกครองประสงค์รับตัวไปอุปการะ เจ้าหน้าที่จะดำเนินการเบิกเงินและทรัพย์สินผู้เสียหายส่งคืนในวันที่กลับบ้าน กรณีผู้เสียหายต่างชาติ ประสานกองต่อต้านการค้ามนุษย์เพื่อแจ้งหน่วยงานในประเทศต้นทางติดตามและประเมินความพร้อมครอบครัวและประเทศต้นทางยืนยันรับตัวกลับประเทศภูมิลำเนา เจ้าหน้าที่จะเดินทางส่งผู้เสียหายกลับประเทศอย่างปลอดภัย

โดยในปี 2565 ได้ดำเนินการส่งผู้เสียหายกลับภูมิลำเนา จำนวน 2 ราย ได้แก่ ผู้เสียหายชาวกัมพูชา เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2564 และผู้เสียหายชาวโรฮิงญา ส่งผู้เสียหายไปตั้งถิ่นฐาน ณ ประเทศที่สาม เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2565 ซึ่งในวันที่กลับบ้านมีการจัดกิจกรรมอำลาให้กับผู้เสียหายได้กล่าวคำขอบคุณ แสดงความรู้สึก แลกเปลี่ยนเบอร์โทรศัพท์เพื่อติดต่อ สื่อสารหลังกลับไปสู่สังคม สร้างความประทับใจให้กับผู้เสียหายและเจ้าหน้าที่ของสถานคุ้มครอง

5. กระบวนการติดตามผล

โดยประเมินผลการคืนสู่สังคมตามแผนฟื้นฟูและพัฒนารายบุคคล เมื่อประเมินแล้วสามารถอยู่ได้ เป็นปกติจึงยุติการให้บริการได้ กรณีคนไทยกำหนดแผนร่วมกับสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ บ้านพักเด็กและครอบครัวและเครือข่ายลงพื้นที่เยี่ยมบ้าน โทรศัพท์พูดคุย ประมาณ 1 - 3 เดือน เมื่อประเมินแล้ว สามารถอยู่ได้เป็นปกติจึงยุติการให้บริการ กรณีคนต่างชาติ ให้มีการจัดประชุมระหว่างประเทศ หรือ Case Management Meeting (CMM) และประสานองค์การระหว่างประเทศ ติดตามประเมินผลการกลับคืนสู่สังคม เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลผู้เสียหาย และรายงานผลการดำเนินงานของแต่ละประเทศ

โดยส่วนใหญ่ที่ผ่านมาผู้เสียหายจะมีการโทรศัพท์กลับมาหาเจ้าหน้าที่เพื่อบอกให้รู้ถึง ความคืบหน้าของการกลับไปสู่ครอบครัว สังคม และมีการให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง

กระบวนการคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ “บ้านระนอง” มีความโดดเด่นของการบริหารจัดการที่เป็นการสร้างนวัตกรรมด้านการบริการ กลยุทธ์ด้านการจัดการ และที่สำคัญคือผู้นำน้องกร มืองค์ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และการดูแลเอาใจใส่บุคลากร รวมถึงผู้รับบริการอย่างอบอุ่น มีกลยุทธ์การบริหารสำคัญ ดังนี้

1. การบริการ 3 มิตร คือ การคุ้มครองเป็นมิตร (Victim - Friendly Approach) บุคลากรเป็นมิตร (Friendly Staff) สถานที่เป็นมิตร (Friendly Place) โดยการปรับภูมิทัศน์ภายในสถานคุ้มครองให้เหมือน รีสอร์ท จัดบริการผู้เสียหายอย่างอบอุ่นและรู้สึกปลอดภัยเหมือนอยู่บ้าน สร้างสัมพันธภาพกับผู้เสียหาย เหมือนสมาชิกในครอบครัว และสร้างความประทับใจให้กับผู้เสียหายก่อนส่งกลับภูมิลำเนา
2. การใช้หลักการ “วิธีสหศาสตร์” ในการบำบัดร่างกายและจิตใจ โดยการผสมผสานองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ เข้ามาใช้ในการบำบัด ฟื้นฟู สภาพร่างกาย และจิตใจ ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์
3. การเป็นผู้น้องกรนักพัฒนา โดยการใช้ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญในการทำงานด้านการค้ามนุษย์ มาใช้ในการพัฒนาองค์กรและสร้างนวัตกรรมด้านการบริการ ให้เป็นองค์ต้นแบบด้านการคุ้มครอง ช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์
4. ยึดหลักการ “การทำให้ผู้รับบริการมีความสุข บุคลากรในหน่วยงานต้องมีความสุขก่อน” โดยการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้นำและบุคลากรทุกระดับ การสัมผัสโอบกอด การมีกิจกรรมร่วมกัน และการดูแลเอาใจใส่เปรียบเสมือนบุคคลในครอบครัวเดียวกัน
5. การสร้างเครือข่ายด้านการค้ามนุษย์ ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อร่วมบูรณาการการทำงาน ส่งเสริม และสนับสนุนการคุ้มครองช่วยเหลือผู้เสียหาย เช่น การลงนามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการจ้างงานผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ร่วมกับ 8 สถานประกอบการ การสนับสนุนศาลจำลองจากองค์กร Operation Underground Railroad (O.U.R) เป็นต้น

ดังนั้นจะเห็นได้ว่ากลยุทธ์ทั้ง 5 ข้อถือเป็นอัตลักษณ์ของบ้านระนองที่สามารถเป็นต้นแบบการคุ้มครองผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ที่หน่วยงานอื่นสามารถนำไปเป็นแนวทางปรับใช้ให้เหมาะสมกับองค์กรได้

กระบวนการช่วยเหลือคุ้มครองผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

#3

การคุ้มครองผู้เสียหาย ในสถานคุ้มครองฯ

ส่วนที่ 4

บทสรุป

จังหวัดระนองมีการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ตามหลักมาตรฐานสากล 5P ประกอบด้วย การกำหนดนโยบาย (Policy) การดำเนินคดีและการบังคับใช้กฎหมาย (Prosecution) การคุ้มครอง ช่วยเหลือ (Protection) การป้องกัน (Prevention) และ การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน (Partnership) และใช้กลไกการส่งต่อระดับชาติ (National Referral Mechanism : NRM) เพื่อคุ้มครองช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ โดยมีสถานรองรับผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ที่มีมาตรฐานเพื่อการบำบัด ฟื้นฟู และให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมาย “บ้านระนอง” ก่อนส่งกลับคืนสู่สังคม

“บ้านระนอง” ชื่อเรียกของสถานคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์จังหวัดระนอง เป็นสถานที่คุ้มครองผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ และผู้เสียหายจากการบังคับใช้แรงงานหรือบริการโดยไม่เลือกปฏิบัติทั้งคนไทยและต่างชาติ ที่เป็นเพศชาย อายุ 15 ปีขึ้นไป ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม รับผิดชอบในส่วนของพื้นที่ภาคใต้ตอนบนหรือพื้นที่ใกล้เคียงโดยขึ้นอยู่กับความเหมาะสม กลุ่มผู้เสียหายที่เข้ารับการคุ้มครอง ส่วนใหญ่เป็นผู้เสียหายประเภทการถูกบังคับใช้แรงงานและการอื่นใดที่คล้ายคลึงกันอันเป็นการขูดรีดบุคคลหลากหลายสัญชาติ ได้แก่ ชาวเมียนมา โรฮิงญา กัมพูชา บังคลาเทศ โดยกระบวนการคุ้มครอง จะเป็นไปตามหลักสิทธิมนุษยชน คือ ไม่มีการจำแนกความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม หรือทางอื่นใด ทุกคนจะได้รับการคุ้มครองและปฏิบัติอย่างเท่าเทียมโดยยึดถือผู้เสียหายเป็นศูนย์กลาง รวมทั้งผู้ที่ได้รับผลกระทบจากบาดแผลทางจิตใจ มีการกิจหลักในการคุ้มครองสวัสดิภาพและช่วยเหลืออย่างเหมาะสมในเรื่องอาหาร ที่พัก การรักษาพยาบาล การบำบัดฟื้นฟู ทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสังคม การศึกษาและฝึกอาชีพ จัดหางานให้ทำชั่วคราว การผ่อนผันให้อยู่ในราชอาณาจักรได้เป็นการชั่วคราวสำหรับผู้เสียหายต่างชาติ การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายและพิทักษ์สิทธิประโยชน์ในการเยียวยาทางกฎหมาย ความช่วยเหลือในการส่งกลับคืนสู่ครอบครัวและสังคมอย่างปลอดภัย โดยดำเนินงานภายใต้กลไกการส่งต่อระดับชาติ (National Referral Mechanism : NRM) ในขั้นตอนที่ 4 ของการคุ้มครองผู้เสียหาย (Victim Protection Process) ซึ่งเป็นไปตามหลักมาตรฐานสากล เน้นการปรับภูมิทัศน์ภายในสถานคุ้มครองให้เหมือนรีสอร์ท จัดบริการผู้เสียหายอย่างอบอุ่นและรู้สึกปลอดภัยเหมือนอยู่บ้าน สร้างสัมพันธภาพกับผู้เสียหายเหมือนสมาชิกในครอบครัว และสร้างความประทับใจให้กับผู้เสียหายก่อนส่งกลับภูมิลำเนา ทำให้ผู้เสียหายมีการติดต่อสื่อสารด้วยสัมพันธภาพที่ดีกับบุคลากรหลังกลับคืนสู่ครอบครัว และมีกระบวนการติดตามผลการดำเนินงานให้ความช่วยเหลือหลังจากที่ผู้เสียหายพ้นจากการคุ้มครองแล้วภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยใช้กลไกเครือข่ายในแต่ละพื้นที่ และประเทศต้นทางในการติดตามผลการให้ความช่วยเหลือที่ครอบคลุมถึงสภาพความเป็นอยู่ รายได้ สภาพจิตใจ และความปลอดภัย

ปัจจัยความสำเร็จ

1. ผู้ว่าราชการจังหวัดระนองและผู้บริหารกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ให้ความสำคัญกับกระบวนการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ และสนับสนุนการทำงานด้านการค้ามนุษย์อย่างจริงจัง
2. ผู้นำหน่วยงานด้านการค้ามนุษย์มีองค์ความรู้ด้านการค้ามนุษย์ที่ชัดเจน ส่งผลให้การทำงานและขับเคลื่อนกิจกรรมเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด
3. บุคลากรของหน่วยงานด้านการค้ามนุษย์มีความรู้และความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานอย่างชัดเจน มีการพูดคุยสร้างความเข้าใจ ชักซ้อมแนวทางการปฏิบัติ และมีการทำงานแบบบูรณาการทุกภาคส่วน
4. มีหน่วยงานเฉพาะด้านการค้ามนุษย์ในพื้นที่ ได้แก่ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ และองค์การระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน (IOM)
5. ทีมสหวิชาชีพมีความเข้มแข็ง มีองค์ความรู้ และความเชี่ยวชาญด้านการค้ามนุษย์ สามารถคัดกรอง คัดแยกและวางแผนการช่วยเหลือคุ้มครองผู้เสียหายได้อย่างมีประสิทธิภาพ
6. ภาครัฐ เอกชน และประชาชน ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในพื้นที่
7. บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับประเทศเมียนมาร์ และกำหนดแนวปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างคณะทำงานศูนย์ประสานงานชายแดนเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์ ระนอง-เกาะสอง ในการช่วยเหลือส่งกลับ และคืนสู่สังคมของผู้เสียหายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
8. มีกิจกรรมโครงการเชิงป้องกันด้านการค้ามนุษย์อย่างต่อเนื่อง เช่น การอบรมให้ความรู้แก่เด็กและเยาวชน เครือข่าย หน่วยงาน และประชาชนในพื้นที่ การประชาสัมพันธ์เชิงรุก เป็นต้น
9. มีลำมจิตอาสาเพียงพอต่อการดำเนินงานร่วมกับทีมสหวิชาชีพและหน่วยงานด้านการค้ามนุษย์ในพื้นที่
10. มีสถานคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ต้นแบบในพื้นที่ คือ “บ้านระนอง” หรือสถานคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ จังหวัดระนอง จัดบริการคุ้มครองช่วยเหลือผู้เสียหาย ให้ความอบอุ่นและรู้สึกปลอดภัยเหมือนอยู่บ้านและสร้างความประทับใจให้กับผู้เสียหายก่อนส่งกลับภูมิลำเนา

ปัญหาและอุปสรรค

1. ความรู้ความเข้าใจของทีมปฏิบัติการศูนย์บูรณาการคัดแยกในการดูแลผู้เสียหายหรือผู้ที่เชื่อว่าเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ที่รับเข้ามาอยู่ในศูนย์บูรณาการคัดแยก ยังไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน เช่น การเยียวยาด้านร่างกาย จิตใจ และการทำกิจกรรมในช่วง Reflection Period เป็นต้น
2. การสรรหาผู้รับเหมาทำอาหารให้กับผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ในสถานคุ้มครองค่อนข้างยาก เนื่องจากงบประมาณค่าอาหารค่อนข้างน้อย เพียงวันละ 57 บาท/วัน/คน
3. ผู้เสียหายไม่ตระหนักว่าตัวเองเป็นผู้เสียหาย ทำให้การดูแลภายในสถานคุ้มครองมีความยากลำบาก
4. ผู้เสียหายมีพฤติกรรมก้าวร้าว ต่อต้าน และไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม
5. กรณีต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองหรือทำผิดกฎหมายการเข้าเมือง และไม่สามารถส่งกลับประเทศต้นทางได้ มีจำนวนมาก อยู่ในสถานที่กักตัวของสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง (ตม.) สถานที่จำกัด ทำให้ต้องอยู่อย่างแออัดและเกิดภาวะความเครียดอีกทั้งรัฐบาลต้องเสียงบประมาณในการดูแลจำนวนมาก
6. การเรียกร้องค่าสินไหมไม่ได้กำหนดค่าสินไหมทดแทนกรณีค่าเสียหายที่ไม่เป็นตัวเงิน เช่น ความเสียหายจากการเสียชื่อเสียง บาดแผลทางจิตใจ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการนิยามหรือกำหนดเกณฑ์การเรียกร้อง ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ที่ชัดเจน โดยเฉพาะค่าเสียหายที่ไม่เป็นตัวเงิน
2. ควรมีการจัดทำคู่มือและองค์ความรู้เฉพาะทางที่จำเป็นให้กับผู้ปฏิบัติงานศูนย์บูรณาการคัดแยกนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน เช่น กิจกรรม Reflection Period การเยียวยาร่างกาย และจิตใจ
3. ควรมีการอบรมผู้ปฏิบัติงานให้มีองค์ความรู้และเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง เช่น พนักงานตรวจแรงงานให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ และพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ เป็นพนักงานตรวจแรงงาน เป็นต้น
4. ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้แต่ละสถานคุ้มครองมีอัตลักษณ์เป็นของตนเอง โดยสร้างจุดเด่นของแต่ละพื้นที่เพื่อเป็นต้นแบบให้หน่วยงานหรือองค์กรอื่นนำไปประยุกต์ใช้

ภาคผนวก

ภาพเวทีถอดบทเรียนกระบวนการคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหาย
จากการค้ามนุษย์

ภาพเวทีถอดบทเรียนกระบวนการคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหาย จากการค้ามนุษย์

ขอบขอบคุณ

เครือข่ายด้านการค้ามนุษย์จังหวัดระนอง

พันตำรวจโท พิษณุ เปี้ยแก้ว	รองผู้กำกับการตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดระนอง สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดระนอง
นายอนุสรณ์ เจ๊ะเล็ม	ผู้ช่วยสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดระนอง สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดระนอง
นายชูเกียรติ ปิ่นสุวรรณ	หัวหน้ากลุ่มบริหารจัดการด้านการประมง สำนักงานประมงจังหวัดระนอง
ว่าที่ร้อยตรี ไพรัตน์ รุ่งเรือง	แทนปลัดจังหวัดระนอง ที่ทำการปกครองจังหวัดระนอง
นางสาวรัตนธิดา ไทยสังคม	นักวิชาการแรงงานชำนาญการ สำนักงานแรงงานจังหวัดระนอง
นางเจนจิรา พรหมบุตร	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระนอง
นายวิทยา ช่วยบำรุง	นักวิชาการแรงงาน สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดระนอง
นางสาวจรัสศรี ห้ามังกร	ผู้จัดการศูนย์ให้บริการ SME ครบวงจร จังหวัดระนอง สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)
นางสาวหทัยทิพย์ ไชยวาที	นักจิตวิทยา องค์การระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน (IOM)

หน่วยงานกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดระนอง

นางสาวณัฐทิศา พชรกุลเขมศิริ	พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดระนอง
นายฤกษวัฒน์ โพธิ์น้อย	ผู้อำนวยการสถานคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์จังหวัดระนอง
นางสาววรรณิศา สระศรี	ผู้อำนวยการศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัดระนอง
นายนำทัพ รอดสุทธิ	หัวหน้าบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดระนอง
นางปณรัตน์ เมืองงาม	นักพัฒนาสังคมชำนาญการพิเศษ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดระนอง
นายธีรวุฒิ ศรีบุตร	นักสังคมสงเคราะห์ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ จังหวัดระนอง
นางสาวเมตिका คัดคะมิน	นักสังคมสงเคราะห์ บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดระนอง
นายจักรพงษ์ เพชฌฆาต	เจ้าหน้าที่ช่วยปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดระนอง

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นางอุบล ทองสลับล้วน

ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 10

คณะทำงาน

นางสาวพวงทิพย์ พูลสวัสดิ์

นักพัฒนาสังคมชำนาญการพิเศษ

นางสาวศศิพร แม้นนทรรัตน์

นักพัฒนาสังคมชำนาญการพิเศษ

นางสาวพนิดา แซ่ตั้ง

นักพัฒนาสังคมชำนาญการ

นางสาวกมลวรรณ บุญทัน

นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ

นางสาวกุสุมา สวัสดิวิงศ์

เจ้าพนักงานพัฒนาสังคมปฏิบัติงาน

จัดทำและเรียบเรียง

นางสาวกุสุมา สวัสดิวิงศ์

เจ้าพนักงานพัฒนาสังคมปฏิบัติงาน

ออกแบบและประชาสัมพันธ์

นางสาวนิศากร หนูนวล

นักพัฒนาสังคม

จัดพิมพ์และเผยแพร่

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 10 จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

33 หมู่ที่ 1 ตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84100

โทรศัพท์ : 0-7735-5022-3

โทรสาร : 0-7735-5705

E-mail : tpso-10@m-society.go.th

Website : <http://tpso-10.m-society.go.th>

Facebook : สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 10 จังหวัดสุราษฎร์ธานี

Line : @tpso10surat

ปีที่ผลิต : มิถุนายน 2566

พิมพ์ที่ : สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 10

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 10 กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

เลขที่ 33 หมู่ที่ 1 ตำบลขุนทะเล อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84100

07735 5022-3

0 7735 5705

tpso-10@m-society.go.th

<http://tpso10.m-society.go.th/index.php/th/>

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 10 จังหวัดสุราษฎร์ธานี

@tpso10surat

Facebook สสว.10

Line OA สสว.10

ดูเล่ม E-Book